

מדינת ישראל האוצר - אגף התקציבים

תקציב רגיל
ירושלים,
בקשה מספר 022 - 54,
13-038, 13-041, 18-017, 06-014
מספר פניה לועדה: 207 עד 211

לכבוד,
יו"ר ועדת הכספים
של הכנסת

א.נ.,

הנדון: שינויים בין סעיפים לשנת 2016

שר האוצר מבקש את אישורה של ועדת הכספים של הכנסת להעברת סכום של 42,697 אלפי שקלים חדשים, 6,370 אלפי שקלים חדשים בהרשאה להתחייב ו-5 תקני כוח אדם מסעיף 54 - רשויות פיקוח, 13 - הוצאות שונות, 18 - רשויות מקומיות, לסעיף 47 - רזרבה כללית, בהתאם לסעיף 11 (ה) לחוק יסודות התקציב התשמ"ה - 1985.

כמו כן, מבקש שר האוצר את אישורה של ועדת הכספים של הכנסת להעברת סכום של 42,697 אלפי שקלים חדשים, 12 תקני כוח אדם ו-92 חודשי עבודה בלתי צמיתה מסעיף 47 - רזרבה כללית לסעיף 06 - משרד הפנים, בהתאם לסעיף 12 (א) לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985, כמפורט בתדפיס המצורף בזה.

הבקשה דנה בסעיף תקציבי: 06 - משרד הפנים

עיקרי הפנייה:

הפנייה התקציבית נועדה לביצוע השינויים הבאים:

1. תגבור תקציב המשרד בסך של 15,668 אלפי ש"ח עבור הוצאות שכר, הוצאות הנהלה ופעולות המשרד, אגף לעדות לא יהודיות והרשות למאגר ביומטרי בהתאם לסיכומים עם המשרד, לאור הביצוע בפועל ובהתאם להחלטות שהתקבלו לאחר אישור התקציב.
2. תקצוב 14 תקני כוח אדם ונלוות בהתאם לסיכום תקציבי עם המשרד, 36 חודשי עבודה ונלוות עבור צוערים לשירות המדינה וכן 4 סטודנטים בהתאם לסיכום עם המשרד בהתאם לנתונים ואבני הדרך שבוצעו לאחר אישור התקציב.
3. תקצוב סך של 5,000 אלפי ש"ח בהרשאה להתחייב עבור בתי עלמין לעדות לא יהודיות, בהתאם לסיכום עם המשרד לאחר אישור התקציב.
4. תקצוב סך של 4,500 אלפי ש"ח בהרשאה להתחייב עבור מבני דת לעדות לא יהודיות, בהתאם לסיכום עם המשרד לאחר אישור התקציב.
5. תקצוב מימון בחירות ברשויות בסך של 1,843 אלפי ש"ח בהתאם לביצוע הבחירות בפועל.
6. העברת סך של 15,841 אלפי ש"ח, 5 תקני כוח אדם, 8 חודשי עבודה ו-300 שעות נוספות ממנהל התכנון במסגרת סיכום העברת מנהל התכנון ממשרד הפנים למשרד האוצר.
7. תקצוב סך של 16,000 אלפי ש"ח בהרשאה להתחייב וסך של 4,000 אלפי ש"ח בהוצאה עבור מבני דת ביישובים הדרוזים בהתאם להחלטת ממשלה מספר 959 מיום 10.1.2016.
8. תקצוב סך של 3,500 אלפי ש"ח עבור מבני דת ביישובים הבדואים בצפון בהתאם להחלטת ממשלה מספר 1480 מיום 2.6.2016.
9. תקצוב סך של 1,470 אלפי ש"ח עבור מבני דת ביישובים הדרוזים ברמת הגולן ממשרד ראש הממשלה בהתאם להחלטת ממשלה מספר 1052 מיום 15.12.2013.

מטרת השינוי התקציבי: תקצוב הפעולות במשרד הפנים.

השפעה על כוח אדם: כמפורט בדברי ההסבר.

בכבוד רב,

אמיר לוי

ממונה על התקציבים

בקשה לשינויים בתקציב

מדינת ישראל
אגף התקציבים

העתק:
החשב הכללי
מבקר המדינה (2)
חשב החשב הכללי
חשב מנהל התכנון
קצין תקציבים רשויות פיקוח
רפרנט רשויות פיקוח
נציבות שירות המדינה

תאריך: 06/12/2016
שעה: 14:48:55
דף: 1

מדינת ישראל

האוצר-אגף התקציבים

בקשה מספר 022-54 לשנת תקציב: 2016

תקציב רגיל
רשויות פיקוח

בקשה לשינוי: לרזרבה כללית
תאריך הבקשה: 24/11/2016

אישור ועדה. מספר ועדה: 0207

(באלפי שקלים חדשים)

סכומי השינוי					עב"צ	שכ"א	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית	הוצאה		שם הפרט	מספר פרט
עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להת'	הוצאה מותנית	הוצאה								
	5.0			16,216		490.0 495.0	279,950 279,950		78,786 95,002	מ- ל-	רזרבה כללית =====	47
	5.0			16,216		490.0 495.0	279,950 279,950		78,786 95,002	מ- ל-	רזרבה כללית -----	4701
						236.0 236.0	11,033 11,033			מ- ל-	רזרבה כללית -----	470101
				16,216			268,917 268,917		-11,214 5,002	מ- ל-	תוכנית מעבר - רזרבה כללית -----	470102
	5.0					254.0 259.0				מ- ל-	רזרבת שיא כח אדם למשרדי הממשלה -----	470103
8	-5.0			-16,216	3,530 3,522	383.5 378.5	376,293 376,293	13,000 13,000	1,002,690 986,474	מ- ל-	רשויות פיקוח =====	54
8	-5.0			-16,216	1,722 1,714	190.0 185.0	259,015 259,015	12,700 12,700	321,052 304,836	מ- ל-	יחידת סמך מינהל התכנון -----	5433
8	-5.0				1,722 1,714	190.0 185.0			70,830 70,830	מ- ל-	שכר וכוח אדם -----	543301
				-16,216			259,015 259,015	12,700 12,700	250,222 234,006	מ- ל-	פעולות -----	543302

*** הסכומים על מצב התקציב כוללים בקשות לשינויים תקציביים בתהליך.

תאריך: 06/12/2016
שעה: 14:48:49
דף: 1

מדינת ישראל
האוצר-אגף התקציבים

בקשה מספר 038-13 לשנת תקציב: 2016

תקציב רגיל
הוצאות שונות

בקשה לשינוי: לרזרבה כללית
תאריך הבקשה: 24/11/2016

אישור ועדה. מספר ועדה: 0208

(באלפי שקלים חדשים)

סכומי השינוי					עב"צ	שכ"א	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית	הוצאה		שם הפרט	מספר פרט
עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להת'	הוצאה מותנית	הוצאה								
				-13,400					2,154,032 2,140,632	מ- ל-	הוצאות שונות =====	13
				-13,400					2,154,032 2,140,632	מ- ל-	הוצאות שונות -----	1301
				-13,400					1,205,991 1,192,591	מ- ל-	הוצאות שונות -----	130105
				13,400		495.0 495.0	279,950 279,950		81,602 95,002	מ- ל-	רזרבה כללית =====	47
				13,400		495.0 495.0	279,950 279,950		81,602 95,002	מ- ל-	רזרבה כללית -----	4701
				13,400			268,917 268,917		-8,398 5,002	מ- ל-	תוכנית מעבר - רזרבה כללית -----	470102

*** הסכומים על מצב התקציב כוללים בקשות לשינויים תקציביים בתהליך.

תאריך: 06/12/2016
שעה: 14:48:53
דף: 1

מדינת ישראל
האוצר-אגף התקציבים

בקשה מספר 017-18 לשנת תקציב: 2016

תקציב רגיל
הרשויות המקומיות

בקשה לשינוי: לרזרבה כללית
תאריך הבקשה: 24/11/2016

אישור ועדה. מספר ועדה: 0209

(באלפי שקלים חדשים)

סכומי השינוי					עב"צ	שכ"א	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית	הוצאה		שם הפרט	מספר פרט
עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להת'	הוצאה מותנית	הוצאה								
		-6,370		-8,370			1,360,300 1,353,930		5,537,775 5,529,405	מ- ל-	רשויות מקומיות =====	18
		-6,370		-8,370			1,360,300 1,353,930		5,537,775 5,529,405	מ- ל-	העברות לרשויות מקומיות -----	1811
		-6,370		-8,370			1,360,300 1,353,930		5,499,664 5,491,294	מ- ל-	כללי -----	181101
		6,370		8,370		495.0 495.0	273,580 279,950		86,632 95,002	מ- ל-	רזרבה כללית =====	47
		6,370		8,370		495.0 495.0	273,580 279,950		86,632 95,002	מ- ל-	רזרבה כללית -----	4701
		6,370		8,370			262,547 268,917		-3,368 5,002	מ- ל-	תוכנית מעבר - רזרבה כללית -----	470102

*** הסכומים על מצב התקציב כוללים בקשות לשינויים תקציביים בתהליך.

תאריך: 06/12/2016
שעה: 14:48:51
דף: 1

מדינת ישראל
האוצר-אגף התקציבים

בקשה מספר 13-041 לשנת תקציב: 2016

בקשה לשינוי: לרזרבה כללית
תאריך הבקשה: 24/11/2016

תקציב רגיל
הוצאות שונות

אישור ועדה. מספר ועדה: 0210

(באלפי שקלים חדשים)

סכומי השינוי					עב"צ	שכ"א	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית	הוצאה		שם הפרט	מספר פרט
עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להת'	הוצאה מותנית	הוצאה								
				-9,711					2,150,343 2,140,632	מ- ל-	הוצאות שונות =====	13
				-9,711					2,150,343 2,140,632	מ- ל-	הוצאות שונות -----	1301
				-9,711					334,106 324,395	מ- ל-	שיפוי רשויות מקומיות -----	130110
				9,711		495.0 495.0	279,950 279,950		85,291 95,002	מ- ל-	רזרבה כללית =====	47
				9,711		495.0 495.0	279,950 279,950		85,291 95,002	מ- ל-	רזרבה כללית -----	4701
				9,711			268,917 268,917		-4,709 5,002	מ- ל-	תוכנית מעבר - רזרבה כללית -----	470102

*** הסכומים על מצב התקציב כוללים בקשות לשינויים תקציביים בתהליך.

מדינת ישראל
האוצר-אגף התקציבים

בקשה מספר 06-014 לשנת תקציב: 2016

בקשה לשינוי: מרזרבה כללית
תאריך הבקשה: 24/11/2016

תקציב רגיל
משרד הפנים

אישור ועדה. מספר ועדה: 0211

(באלפי שקלים חדשים)

סכומי השינוי					עב"צ	שכ"א	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית	הוצאה		שם הפרט	מספר פרט
עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להת'	הוצאה מותנית	הוצאה								
92	12.0	25,000		42,697	2,953 3,045	438.0 450.0	6,070 31,070	1,400 1,400	368,943 411,640	מ- ל-	משרד הפנים =====	06
44	13.0			28,868	592 636	196.0 209.0		1,400 1,400	195,396 224,264	מ- ל-	הנהלת המשרד -----	0620
44	13.0			28,868	592 636	196.0 209.0		1,400 1,400	195,396 224,264	מ- ל-	כללי -----	062001
12				1,843	282 270	2.0 2.0			29,375 31,218	מ- ל-	הבחירות ברשויות המקומיות -----	0621
12				-8,845	282 270	2.0 2.0			24,375 15,530	מ- ל-	הפיקוח הארצי על הבחירות -----	062101
				10,688					5,000 15,688	מ- ל-	מימון מפלגות רשויות מקומיות -----	062102
	-1.0	25,000		10,452	1,947 1,947	240.0 239.0	6,070 31,070		105,905 116,357	מ- ל-	שירותי דת לעדות לא יהודיות וליהודים קראים -----	0622
	-1.0			5,102	1,947 1,947	240.0 239.0			68,860 73,962	מ- ל-	שירותי דת שוטפים -----	062201
		25,000		5,350			6,070 31,070		37,045 42,395	מ- ל-	פיתוח מבני דת -----	062202
60				1,534	132 192				38,267 39,801	מ- ל-	הרשות למאגר ביומטרי -----	0623

*** הסכומים על מצב התקציב כוללים בקשות לשינויים תקציביים בתהליך.

תאריך: 06/12/2016
שעה: 14:48:47
דף: 2

מדינת ישראל
האוצר-אגף התקציבים

בקשה מספר 06-014 לשנת תקציב: 2016

בקשה לשינוי: מרזרבה כללית
תאריך הבקשה: 24/11/2016

תקציב רגיל
משרד הפנים

אישור ועדה. מספר ועדה: 0211

(באלפי שקלים חדשים)

סכומי השינוי					עב"צ	שב"א	הרשאה להתחייב	הוצאה מותנית	הוצאה		שם הפרט	מספר פרט
עב"צ	שיא כח אדם	הרשאה להת'	הוצאה מותנית	הוצאה								
60				1,534	132 192				38,267 39,801	מ- ל-	כללי -----	062301
	-12.0			-42,697		507.0 495.0	279,950 279,950		137,699 95,002	מ- ל-	רזרבה כללית =====	47
	-12.0			-42,697		507.0 495.0	279,950 279,950		137,699 95,002	מ- ל-	רזרבה כללית -----	4701
						236.0 236.0	11,033 11,033			מ- ל-	רזרבה כללית -----	470101
				-42,697			268,917 268,917		47,699 5,002	מ- ל-	תוכנית מעבר - רזרבה כללית -----	470102
	-12.0					271.0 259.0				מ- ל-	רזרבת שיא כח אדם למשרדי הממשלה -----	470103

*** הסכומים על מצב התקציב כוללים בקשות לשינויים תקציביים בתהליך.

[משרד ראש הממשלה](#) [מזכירות הממשלה](#) [החלטות הממשלה](#) 2016

תכנית לפיתוח ולהעצמת היישובים הדרוזיים והצ'רקסיים לשנים 2016 - 2019

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 959 של הממשלה מיום 10.01.2016
הממשלה ה - 34 בנימין נתניהו

נושא ההחלטה

תכנית לפיתוח ולהעצמת היישובים הדרוזיים והצ'רקסיים לשנים 2016 - 2019

מחליטים

בהמשך להחלטות הממשלה מס' 2332 מיום 14.12.2014 ומס' 59 מיום 7.6.2015, שהכריזה על היישובים הדרוזיים והצ'רקסיים המפורטים בסוף החלטה זו (להלן: "יישובי התוכנית") כיישובים בעלי עדיפות לאומית לעניין החלטה זו, ובהתאם להנחיית הממשלה בדבר קיצור לוחות הזמנים בהחלטה מס' 59 כך שיישומה, בהיקף התקציבי שנקבע בה, יושלם עד סוף שנת 2019, לקבוע את תכנית הפיתוח וההעצמה של היישובים הדרוזיים והצ'רקסיים, כדלקמן:

1. תכנים, פדגוגיה ותגבור פעילות חינוכית - להנחות את משרד החינוך להפעיל תכנית לתגבור פעילות חינוך פורמלי ובלתי-פורמלי ביישובי התוכנית בהתאם למתווה שיוגבש עם משרד ראש הממשלה ובהתייעצות עם יו"ר פורום ראשי הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות עד ליום 1.3.2016. התוכנית תתייחס, בהתאם לצורך, לכל הרצף החינוכי, החל מהחינוך הקדם יסודי ועד החינוך העל יסודי לרבות הנגשת השכלה גבוהה והשכלת מבוגרים. היקף התוכנית יעמוד על 180 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016 - 2019, מהם 70 מלש"ח ממקורות משרד החינוך (17.5 מלש"ח בשנה), ו-110 מלש"ח תקציב תוספתי יעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר (27.5 מלש"ח לשנה). אופן מימוש התקציב התוספתי יהיה בכפוף לאישור ועדת היגוי בראשות מנהלת אגף חינוך דרוזי וצ'רקסי במשרד החינוך, סמנכ"ל משרד ראש הממשלה ובהתייעצות עם יו"ר פורום ראשי הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות עד ליום 17.2.2016. לעניין התקציב המשרדי של משרד החינוך, יובהר שחלק מהסעיפים הצפויים להיכלל בתוכנית משולבים בבסיס תקציב משרד החינוך. לפיכך, ככל שפריט בתוכנית הוכלל כבר, באותו היקף כספי, לאותה מטרה ולאותו פרק זמן בבסיס התקציב, יראו אותו, לאחר התייעצות עם משרד ראש הממשלה, כאילו תוקצב במסגרת התוכנית.

2. בינוי ותשתיות של מוסדות חינוך - להנחות את משרד החינוך לגבש, בתיאום עם משרד ראש הממשלה ובהתייעצות עם פורום ראשי הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות, בתוך 120 יום, תכנית להמשך צמצום פערים ולשיפור תשתיות במוסדות חינוך ביישובי התוכנית, בכלל זה בינוי כיתות חדשות, גני ילדים, שיפוץ בתי ספר קיימים, חידוש מבנים וטיפול במפגעי בטיחות. התוכנית תופעל בהתאם לנהלי מינהל הפיתוח במשרד החינוך. היקף התכנית יעמוד על 140 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016 - 2019, מהם 80 מלש"ח ממקורות משרד החינוך ו-60 מלש"ח תקציב תוספתי יעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר, בהתאם לפריסה התקציבית להלן:

מקור תקציבי/ שנת תקציב	עד ליום 31.1.16	2016 [מלש"ח]	2017 [מלש"ח]	2018 [מלש"ח]	2019 [מלש"ח]
משרד האוצר	-	24	12	12	12
משרד החינוך	*16	16	16	16	16

*ככל שתקציב בסך 16 מלש"ח הוקצה במהלך 2015 יהיה משרד החינוך פטור מהקצאה זו בשנת 2016.

3. בינוי ותשתיות רווחה - להנחות את משרד הרווחה והשירותים החברתיים לגבש ולהפעיל תוכנית להקמה, לרכישת נכסים ולשיפור תשתיות של מוסדות רווחה ביישובי התוכנית שתגובש בתיאום עם משרד ראש הממשלה. היקף התוכנית יהיה 80 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2016 - 2019, מהם 20 מלש"ח ממקורות משרד הרווחה והשירותים החברתיים ו-60 מלש"ח תקציב תוספתי יעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר. למען הסר ספק, תקציב זה הוא למטרות פיתוח תשתיות בלבד. הקצאת התקציב תבוצע בהתאם לפריסה התקציבית להלן:

מקור תקציבי/ שנת תקציב	עד ליום 31.1.16	2016 [מלש"ח]	2017 [מלש"ח]	2018 [מלש"ח]	2019 [מלש"ח]
משרד הרווחה	4	4	4	4	4

12	12	12	24	-	משרד האוצר
----	----	----	----	---	------------

4. תגבור שירותי רווחה - משרד הרווחה והשירותים החברתיים יתגבר פעילות בתחום הרווחה ביישובי התוכנית בשנים 2016-2019 בהשקעה כוללת של עד 50 מלש"ח אשר יועמדו לרשות הרשויות במימון מלא של המדינה. לצורך כך יקצה משרד האוצר למשרד הרווחה והשירותים החברתיים תקציב תוספתי ייעודי בסך 40 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים (10 מלש"ח לשנה) משרד הרווחה והשירותים החברתיים יקצה ממקורותיו 10 מלש"ח (2.5 מלש"ח לשנה). משרד הרווחה והשירותים החברתיים יקבע את הקריטריונים להקצאת סכום זה בתיאום עם משרד ראש הממשלה, ויקצה את התקציב לרשות רק עבור פעילויות שיעמדו בקריטריונים שייקבעו.

5. שיקום חברתי - להנחות את משרד הבינוי והשיכון להמשיך להפעיל, בשיתוף הרשויות המקומיות, את פרויקט השיקום החברתי ביישובי התוכנית, תוך התמקדות בתוכניות לגיל הרך בהשקעה כוללת של 16 מלש"ח. לצורך כך, יקצה משרד האוצר תקציב תוספתי בסך של 16 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים (4 מלש"ח לשנה) 2016-2019. הקצאת התקציב לרשויות השונות תיעשה על-פי כללים שיקבע משרד הבינוי והשיכון בתיאום עם משרד ראש הממשלה.

6. מרכזי נעורים - להמשיך להפעיל "מרכזי נעורים" ביישובי התוכנית בשנים 2016-2019. לשם כך להאריך את תוקף סעיף 5 בהחלטת הממשלה מס' 2861 מיום 13.2.2011 בענין מיזם עם ג'וינט ישראל, לצורך המשך הפעלתם של "מרכזי נעורים", בכפוף לכל דין ובהתאם למתווה שגובש בין משרד ראש הממשלה לבין הג'וינט וזאת עד לסוף שנת 2017. עד למועד האמור יקבע משרד ראש הממשלה את אופן המשך הפעלת המרכזים בהתאם לשיקול דעת מקצועי ולפי כל דין. מרכזים אלה ימשיכו לפעול להעצמת בני הנוער ואוכלוסיית הצעירים הדרוזיים והצ'רקסיים, על-ידי פיתוח מנהיגות, חיזוק ההתנדבות והמעורבות החברתית, שיפור הישגים לימודיים, חינוך למצוינות, מתן מענה לנוער בסיכון ועשייה למען החברה והסביבה. פעילות המיזם תלווה על ידי ועדת היגוי בראשות נציג משרד ראש הממשלה, משרד החינוך, ג'וינט ישראל, וגורמים נוספים כפי שמשרד ראש הממשלה ימצא לנכון, ובהשתתפות יו"ר פורום ראשי הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות ונציגים מקרב הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות. היקף המיזם יעמוד על 40 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים (2016-2019) מהמקורות התקציביים הבאים:

א. משרד האוצר יקצה תקציב תוספתי בסך 30 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 (7.5 מלש"ח לשנה).
ב. הממשלה רשמת לפניה את התחייבות ג'וינט ישראל להקצות 10 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 (2.5 מלש"ח לשנה), בכפוף לתקופת ההתקשרות שתיקבע בפועל.

7. עיר ללא אלימות - להנחות את המשרד לביטחון הפנים להרחיב את פעילות תכנית "עיר ללא אלימות", כך שהיא תופעל בכל יישובי התכנית בהתאם לקריטריונים שייקבעו במשרד לביטחון הפנים, לרבות לענין השתתפותם העצמית של יישובי התכנית. לצורך כך יוקצה סך של 22.5 מלש"ח, בפריסה על פני חמש שנים, בשנים 2016-2020, מהם 9.5 מלש"ח ממקורות המשרד לביטחון הפנים ו-13 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר, בהתאם לפריסה התקציבית הבאה:

מקור תקציבי/ שנת תקציב	2016	2017	2018	2019	2020
[מלש"ח]	[מלש"ח]	[מלש"ח]	[מלש"ח]	[מלש"ח]	[מלש"ח]
המשרד לבט"פ	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9
משרד האוצר	4.2	2.2	2.2	2.2	2.2

מנכ"ל המשרד לביטחון הפנים יסכם מול המועצה האזורית מרום הגליל את העברת התקציבים ליישובים עין אל-אסד וריחניה לצורך הפעלת תכנית "עיר ללא אלימות" בתחומם.

8. פעילויות תרבות וספורט - להנחות את משרד התרבות והספורט לגבש בתיאום עם משרד ראש הממשלה ובהתייעצות עם פורום הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות, תכנית לפעילויות תרבות, מורשת דרוזית וצ'רקסית ופיתוח קהילה ביישובים הכלולים בתוכנית, בהיקף כולל של 30 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019. לצורך כך יקצה משרד התרבות והספורט סך של 15 מלש"ח ממקורותיו, בפריסה על פני ארבע שנים (3.75 מלש"ח לשנה) ומשרד האוצר יקצה סך של 15 מלש"ח כתקציב תוספתי ייעודי (3.75 מלש"ח לשנה). ככל שהכספים או חלקם יהיו מיועדים לתמיכה במוסדות ציבור, ייעשה הדבר בדרך של תמיכות ובהתאם לכך דין, וזאת לאחר בחינת מבחני התמיכה הקיימים.

9. פיתוח אזורי תעשייה - להנחות את משרד הכלכלה והתעשייה לגבש, בתוך 90 יום, בתיאום עם משרד ראש הממשלה תכנית לפיתוח אזורי תעשייה, מסחר ותעסוקה (להלן: "אזורי תעשייה") ביישובי התוכנית, כדלקמן:

א. להנחות את משרד הכלכלה והתעשייה לתכנן, לבצע עבודות פיתוח, להרחיב אזורי תעשייה חדשים וקיימים, לתמוך באזורי תעשייה הנמצאים בשלבי הקמה ביישובי התכנית על פי נהלים שיקבע משרד הכלכלה והתעשייה ולפעול להקמת מינהלות באזורי התעשייה ביישובי התוכנית על פי נהלי המשרד. בנוסף, לפעול לטובת שילובם של יישובים שאין להם אזור תעשייה בשטחם והם אינם משיכים לאזורי תעשייה משותפים במסגרת אזורי התעשייה הקיימים, בהתאם לתוכנית שיגבש משרד הכלכלה והתעשייה בתיאום עם משרד ראש הממשלה, משרד האוצר ומשרד הפנים בהיקף של 75 מלש"ח על פני תקופת התוכנית. לצורך יישום התכנית יקצה משרד האוצר תקציב תוספתי בסך 60 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019. כמו כן משרד הכלכלה והתעשייה יקצה לצורך כך סך של 15 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 (3.75 מלש"ח בשנה).

ב. משרד הכלכלה והתעשייה יקצה ממקורותיו 25 מלש"ח, על פני שלוש שנים (2016-2018), לטובת פיתוח אזור התעשייה המשותף "נתיב השיירה", "כברי 2000" או אזור תעשייה אחר שייבחר על פי שיקולים מקצועיים בתיאום עם משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר ובהתייעצות עם פורום הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות, וזאת ובתנאי שאזור התעשייה שייבחר מבין כלל חלופות אלו יתן מענה לשילובם של יישובי התכנית שאינם מקבלים מענה אחר במסגרת החלטה זו ושאינו להם אזור תעשייה בשטחם ובכפוף לקבלת תקציב

תוספתי של 20 מלש"ח ממשרד האוצר.

ג. תשתיות תומכות - לצורך תמיכה ביישום תכנית פיתוח אזורי התעשייה כאמור בסעיפים א-ב לעיל ("תכנית הליבה"), להנחות את משרד האוצר להקצות תקציב תוספתי בהיקף של 58 מלש"ח לשנים 2016-2019 לטובת פיתוח תשתיות נלוות בתחום הניקוז, התחבורה, המים והביוב וכן תשתיות נוספות הנגזרות מתכנית הליבה, בהתאם לתכנית שתגובש בתיאום עם משרד ראש הממשלה והמשרדים הרלוונטיים, במסגרתה גם ייקבע מועד פריסת התקציבים. הסכומים כאמור יועמדו לרשות הגופים והמשרדים הרלוונטיים בהתאם לסדרי העבודה והעדיפות שייקבעו על ידי משרד הכלכלה והתעשייה בתוכנית הליבה.

10. סיוע לעסקים קטנים ובינוניים - להטיל על הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה לפעול לעידוד, קידום ופיתוח העסקים הקטנים והבינוניים במגזר הדרוזי והצ'רקסי, לרבות באמצעות הפעלת מרכזי ליווי עסקים ביישובי התוכנית בהתאם לתוכנית שגיבשה הסוכנות בתיאום עם משרד ראש הממשלה. היקף התוכנית הכולל לארבע שנים 2016-2019 יעמוד על 10.5 מלש"ח, מהם 2.5 מלש"ח ממקורות משרד הכלכלה והתעשייה ו-8 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיקצה משרד האוצר למשרד הכלכלה והתעשייה.

11. תעסוקה (מרכזי הכוון תעסוקתי) - להנחות את משרד הכלכלה והתעשייה להמשיך להפעיל מרכזי הכוון תעסוקתי ביישובים הדרוזיים והצ'רקסיים בהם פועלים כיום מרכזי הכוון תעסוקתי, תוך מתן דגש על התאמת ההכשרה לדרישות שוק העבודה במטרה להביא להעלאת שיעור ההשתתפות בשוק העבודה. לצורך הפעלת המרכזים בשנת 2016, יוארך תוקף סעיף 9 בהחלטת ממשלה מס' 2861 מיום 13.2.2011 עד לסוף שנת 2016. משרד הכלכלה והתעשייה יאריך את ההתקשרות עם ג'וינט ישראל, בכפוף לכל דין, ומשרד האוצר יקצה למשרד הכלכלה והתעשייה תקציב תוספתי, בהרשאה להתחייב בסך 6 מלש"ח לאותה שנה.

הממשלה רושמת לפנייה את התחייבות הג'וינט להקצות 2 מלש"ח לצורך כך. לצורך המשך הפעלת המרכזים בשנים 2017-2020 וכחלק מתוכנית כוללת של משרד הכלכלה והתעשייה, משרד האוצר יקצה למשרד הכלכלה והתעשייה סך של 32 מלש"ח בהרשאה להתחייב בשנת 2016. אופן הפעלת המרכזים בשנים אלו ייקבע בהתאם לשיקול דעת מקצועי ולפי כל דין כאשר תכנית הפעלת מרכזי ההכוון תלווה על ידי ועדת היגוי בראשות משרד הכלכלה והתעשייה ובהשתתפות משרד ראש הממשלה, ג'וינט ישראל, משרד האוצר, וגורמים נוספים כפי שמשרד הכלכלה והתעשייה ומשרד ראש הממשלה ימצאו לנכון.

12. פיתוח ענף התיירות - לפעול להמשך פיתוח תשתיות תיירותיות ולקידום ענף התיירות ביישובי התוכנית, כדלקמן:

א. להנחות את משרד התיירות לפעול לפיתוח התיירות ביישובי התוכנית בהתאם לתכנית שהוגשה למשרד ראש הממשלה לפיתוח תשתיות תיירות ציבוריות, חדרי אירוח, הכשרת כוח אדם והכנת תכניות-אב לתיירות, מגזריות ויישוביות. מרכיבי התכנית יאושרו בהתאם לנהלים הקבועים במשרד התיירות ובתאום עם משרד ראש הממשלה. היקף התוכנית יעמוד על 56 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019, מהם 12 מלש"ח ממקורות משרד התיירות (3 מלש"ח לשנה) ו-44 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר (11 מלש"ח לשנה).

ב. להנחות את המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל להמשיך בשנים 2016-2019 ביישום התוכנית למיתוג התיירות במגזר הדרוזי-צ'רקסי. לצורך כך, יקצה המשרד לפיתוח הפריפריה הנגב והגליל, ממקורותיו, 5 מלש"ח, בפריסה על-פני ארבע שנים (1.25 מלש"ח לשנה).

13. הרחבת שטחי שיפוט - יוקם צוות בראשות מנכ"ל משרד הפנים או נציג מטעמו ובהשתתפות נציג משרד ראש הממשלה, לבחינת צורכי היישובים הדרוזיים לשינוי תחומי שיפוט של יישובים הנכללים בתוכנית. הצוות יגיש את המלצותיו לשר הפנים לא יאוחר מיום 1.6.2016.

14. קידום תכניות מתאר - להנחות את מינהל התכנון ליישם את תכנית העבודה לקידום תכנון מתארי ביישובי התוכנית, שגיבש בהתאם לאמור בסעיף 11 להחלטת הממשלה מס' 2332. לצורך כך, יקצה מינהל התכנון ממקורותיו 10 מלש"ח. פריסת התקציב לאורך שנות התוכנית תיעשה בהתאם לתכנית העבודה.

15. קידום תכנון מפורט בקרקע פרטית - להנחות את מינהל התכנון ומשרד הבינוי והשיכון ליישם את תכנית העבודה שגיבשו בהתאם לאמור בסעיף 12 להחלטת הממשלה מס' 2332, ולקדם, בשיתוף הרשויות המקומיות הנכללות בתוכנית, תכנון מפורט בקרקע פרטית ביישובי התוכנית, זאת למעט ביישובים אבו סנאן, ג'וליס ובית ג'ן, שם משרד הבינוי והשיכון יקדם תכניות מפורטות לקרקע פרטית. א. לצורך כך יוקצה סך של 40 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019, מהם 15 מלש"ח ממקורות מינהל התכנון ו-25 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שייקצה משרד האוצר למינהל התכנון, בהתאם לסיכום שיקבע מנכ"ל משרד ראש הממשלה בהתייעצות עם מינהל תכנון.

ב. משרד האוצר יקצה סך של 10 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 למשרד הבינוי והשיכון לתכנון מפורט בקרקע פרטית בשלושת היישובים אבו סנאן, ג'וליס ובית ג'ן. ככל שיוקם במהלך שנות התוכנית גוף ביצוע ממשלתי ייעודי המתמחה בביצוע פעולות תכנון כאמור בסעיפים אלו, יבחן משרד ראש הממשלה הסטת חלק ממשאבי התוכנית ומסירת חלק מפעולות התכנון לגוף זה.

16. סיוע בקידום תכנון ופיתוח אורבני - מינהל התכנון יעמיד לרשות המועצות המקומיות הכלולות בתוכנית יועץ או יועצים שיסייעו להן בגיבוש ובקידום תכניות תכנון ובניה, בכלל זה תכניות מתאר ותוכניות מפורטות. משרד האוצר יקצה למטרה זו, בשנים 2019-2016, תקציב תוספתי בהיקף של 6 מלש"ח (1.5 מלש"ח לשנה).

17. פיתוח שכונות ותיקות - להנחות את משרד הבינוי והשיכון להמשיך לבצע השלמות פיתוח בשכונות ותיקות ביישובים הדרוזיים והצ'רקסיים, בהתאם לקריטריונים הקיימים במשרד הבינוי והשיכון ובתאום עם משרד ראש הממשלה, בהיקף של 80 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016 - 2019. לצורך כך, יקצה משרד האוצר תקציב תוספתי ייעודי בהיקף של 80 מלש"ח בהתאם לפריסה התקציבית הבאה:

מקור תקציב/שנת תקציב	2016 [מלש"ח]	2017 [מלש"ח]	2018 [מלש"ח]	2019 [מלש"ח]

16	16	16	32	משרד האוצר
----	----	----	----	------------

18. פיתוח מוסדות ציבור

א. להנחות את משרד הבינוי והשיכון לפעול להקמתם ולשיקומם של מבני ציבור ביישובי הדרוזים והצ'רקסים הנכללים בתוכנית זו בהשקעה כספית בהיקף של 71 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016 - 2019. לצורך כך, יקצה משרד האוצר תקציב תוספתי ייעודי בסך 71 מלש"ח בהתאם לפריסה התקציבית הבאה:

מקור תקציב/ שנת תקציב	2016 [מלש"ח]	2017 [מלש"ח]	2018 [מלש"ח]	2019 [מלש"ח]
משרד האוצר	28.4	14.2	14.2	14.2

תכנית עבודה ראשונית תגובש בתאום עם משרד ראש הממשלה ובהתייעצות עם פורום ראשי הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות. תכנית העבודה והקצאת התקציב ליישובים השונים תיעשה בהתאם למהלך הקיים במשרד הבינוי והשיכון לעניין הקמת מוסדות ציבור, ובכלל זה תיעשה בהתאם לצרכים ובהתחשב במלאי המבנים הקיימים ביישובים וכן תוך התחשבות בתקציב עבר שיועדו למבני ציבור ומידת מימושם. יצוין כי במסגרת החלטה זו משרד הבינוי והשיכון יקים גם מבנים רב תכליתיים שימשו את התוכניות האחרות שמופעלות ביישובים אלה כמו מרכזי גיל רך, מרכזי נעורים ומרכזי הכוונה להשכלה גבוהה ותעסוקה.

ב. בנוסף, משרד הבינוי והשיכון יקצה עד 5% מתקציב מבני הציבור האמור בס"ק א' לעיל, על פי הצורך, לשם הבאת המבנה להתחלת הפעלה (כגון הצטיידות, חיבורי חשמל וכו'). המנגנון לפיו יוקצו תקציבים להבאת המבנה לכדי הפעלתו והקריטריונים להפעלת התקציב ייקבעו בתיאום בין משרד הבינוי והשיכון, משרד החינוך, משרד ראש הממשלה וגורמים נוספים לפי העניין, ובהתייעצות עם יו"ר פורום ראשי הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות.

19. חסמי תכנון ופיתוח - להנחות את משרד הבינוי והשיכון לפעול להסרת חסמי תכנון ופיתוח ותשתיות, להמשך תכנון ופיתוח ביישובים הכלולים בהחלטה זו, לרבות הקצאת תקציב לפינויים בלתי כלכליים. לצורך כך, יוקצה סך של 95 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019, מהם 30 מלש"ח ממקורות משרד הבינוי והשיכון (7.5 מלש"ח לשנה) ו-65 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי ממשרד האוצר (16.25 מלש"ח לשנה). ההקצאה תהיה על פי כללים שיקבעו משרד הבינוי והשיכון ומשרד ראש הממשלה בהתייעצות עם משרד האוצר במסגרת ועדת הסרת חסמים שתוקם במשרד ראש הממשלה.

20. תגבור תקציבי פיתוח - להנחות את משרד הפנים להקצות לטובת יישובי התוכנית תקציב פיתוח ייעודי בהיקף של 120 מלש"ח מהם 40 מלש"ח מתוך תקציב הפיתוח המוקצים להם מדי שנה במשרד הפנים, ו-80 מלש"ח תקציב תוספתי ממשרד האוצר, בפריסה על-פני חמש שנים 2015-2019. הקצאת חלקו של משרד הפנים תהיה ע"פ נוסחת הקצאת תקציב הפיתוח הנהוגה במשרד הפנים. הקצאת חלקו של משרד האוצר תהיה יחסית בהתאם למספר תושבי הרשות ביחס לכלל התושבים ביישובי התוכנית, כמפורט ברשימת היישובים. למען הסר ספק, מועצות אזוריות שבהן יישובים הנכללים בתוכנית זו יקבלו תקצוב כאמור רק בגין תושבי היישובים הכלולים בתוכנית, והתקציב שיינתן לרשות בגינם יועד על ידי הרשות לטובת פעילות פיתוח בתחום יישובים אלו בלבד.

21. מבני דת - להנחות את משרד הפנים להשתתף במימון, בכפוף לכל דין, בהקמה, בשיפוץ ובאחזקת מבני דת, בתי תפילה, בתי קברות, מקומות קדושים ובתי לוויות במגזר הדרוזי והצ'רקסי לרבות באמצעות המועצה הדתית העליונה, בהתאם לתוכנית שתגובש בתיאום עם משרד ראש הממשלה ובהתייעצות עם פורום ראשי הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות. היקף התוכנית יעמוד על סך של 80 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 מהם 20 מלש"ח ממקורות משרד הפנים (5 מלש"ח לשנה) ו-60 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי ממשרד האוצר (15 מלש"ח לשנה). מכלל התקצוב כאמור יוקצו 15 מלש"ח למועצה הדתית הדרוזית לטובת השלמת פיתוח קבר הנביא יתרו (שועיב) בקרני חטיין. יישום הסעיף כפוף לבחינה משפטית, בתיאום עם משרד המשפטים.

22. חיזוק שדרת העובדים ברשויות - להנחות את משרד הפנים לקדם תכנית לשינוי ארגוני ועידוד פרישה של עובדים ביישובי התוכנית במטרה להביא לחיזוק ושיפור התרבות הארגונית וההון האנושי ברשויות המקומיות. היקף התוכנית יעמוד על סך של 30 מלש"ח, שיועברו כתקציב תוספתי ממשרד האוצר, בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 (7.5 מלש"ח לשנה).

23. דרכים חקלאיות, ניקוז ומחקר ופיתוח חקלאי יישומי - להנחות את משרד החקלאות ופיתוח הכפר לגבש, בתוך 60 יום, תכנית לפיתוח דרכים חקלאיות, ותכנית להסדרת הניקוז הפנימי והאזורי ביישובים הכלולים בתוכנית זו כדלקמן:
א. ניקוז בנחלים ארציים - משרד החקלאות ופיתוח הכפר ייתן, במסגרת נהלי התמיכה, העדפה לפרויקטים של ניקוז בנחלים ארציים שיש להם השפעה על יישובי התוכנית.

ב. ניקוז בנחלים ותעלות אזוריות - משרד האוצר יקצה תקציב תוספתי בסך של 15 מלש"ח לשנים 2016-2018 (5 מלש"ח כל שנה), בהתאם לצרכים המקצועיים שיגובשו על-ידי רשויות הניקוז לצורך הסדרה ותחזוקה של תשתיות ניקוז אזוריות באגני ניקוז בהם מצויים יישובי הדרוזים והצ'רקסים. ההקצאה תיעשה בהתאם לנהלי תמיכות שיגובשו לצורך העניין על ידי משרד החקלאות ופיתוח הכפר בתיאום עם משרד האוצר.

ג. תיעול פנימי ביישובים - משרד האוצר יקצה תקציב תוספתי בסך של 35 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים (2016-2019) שיועברו לרשויות המקומיות בהתאם למהלך תמיכות שיגובש לטובת העניין על ידי משרד החקלאות ופיתוח הכפר ובתיאום עם משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר, לצורך סיוע להסדרת פעולות ניקוז פנימי בתוך יישובי התוכנית. רשויות הניקוז יהיו חברות בוועדת התמיכות לצורך סיוע בשיפוט הבקשות.

ד. דרכים חקלאיות - להנחות את משרד החקלאות ופיתוח הכפר לפעול לפריצה, לסלילה ולשיקום דרכים חקלאיות ביישובי התוכנית בהתאם לנהלי מנהלת ההשקעות במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, בהתחשב בתנאים הטופוגרפיים הייחודיים של היישובים שכלולים בתוכנית, ובכפוף לאישור מוסדות התכנון המוסמכים, בהשקעה כוללת בסך 15 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים (2016-2019).

מהם 5 מלש"ח ממקורות משרד החקלאות ופיתוח הכפר ו-10 מלש"ח תקציב תוספתי ממשרד האוצר. העמדת התקציב ממקורות משרד החקלאות ופיתוח הכפר מותנית בתיאום תקציבי בין משרד האוצר ומשרד החקלאות ופיתוח הכפר.

24. התייעלות אנרגטית - להנחות את משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים לסייע למועצות המקומיות הכלולות בתוכנית בגיבוש ובפרסום מכרזים לטובת ביצוע פרויקטי התייעלות אנרגטית. משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים יקצה לצורך כך סך של 1 מלש"ח בפריסה על פני שנתיים (2016-2017 - חצי מלש"ח כל שנה) ומשרד האוצר יקצה תקציב תוספתי בסך 5 מלש"ח בפריסה על פני שנתיים (2016-2017 - 2.5 מלש"ח לשנה).

25. תקצוב משלים למבני ציבור חוץ תקציביים - להנחות את המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל, להעמיד תקציב בסך 30 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019, לטובת סיוע לרשויות של יישובי התוכנית בכיסוי חלקן של הרשויות בתקצוב תכנית בהן אושרה לפי הוראות כל דין הקמת מבנים במימון מפעל הפיס, וכן בכפוף להוראות תכנית מתקנים לאומית ככל שתקבע לפי סעיף 17(ב)(2), לחוק הספורט, התשמ"ח-1988 לטובת סיוע בהקמת מבנים במימון המועצה להסדר הימורים בספורט (טוטו). לצורך כך יקצה המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל 10 מלש"ח ממקורותיו (2.5 מלש"ח בשנה), ומשרד האוצר יקצה תקציב תוספתי בסך 20 מלש"ח (5 מלש"ח בשנה).

26. שילוט ומספור - להנחות את המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל לממש בשנים 2016-2019 את התוכנית שגיבש בתיאום עם משרד ראש הממשלה להצבת שילוט רחובות ביישובי התוכנית שיוטאם לתוכנית לפיתוח תיירות ביישובי התוכנית בהיקף של 15 מלש"ח, בפריסה על-פני ארבע שנים, מהם 5 מלש"ח ממקורות משרד הפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל (1.25 מלש"ח לשנה) ו-10 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר (2.5 מלש"ח לשנה).

27. פעילות תרבות, חינוך וספורט - להנחות את המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל להכין תכנית לקידום ילדים ונוער (שחמט, ספורט פעילויות חינוכיות, תרבות וכו') בהיקף של 20.5 מלש"ח ובפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 מהם 18.5 מלש"ח תקציב תוספתי ממשרד האוצר ו-2 מלש"ח ממקורות המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל, ובכפוף להוראות כל דין לעניין פעילות בתחומים אלה. התוכנית יתאמו עם משרד ראש הממשלה והגורמים המקצועיים האחראים על החינוך במגזר הדרוזי והצ'רקסי במשרד החינוך ובמשרד התרבות והספורט לפי העניין. כמו כן הממשלה רושמת לפניה התחייבות עמותת מפעלות חינוך וחברה להעמיד תקציב בהיקף של 15 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019.

28. תחבורה ובטיחות בדרכים - להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לפעול לשיפור ולפיתוח התשתיות התחבורתיות במגזר הדרוזי-צ'רקסי, כדלקמן:

א. לבצע את פעולות הפיתוח הנכללות בצבר פרויקטים א' עד ג' בהתאם לתוכנית שהוגשה למשרד ראש הממשלה וכן לקוט בפעולות נוספות לשיפור תשתיות התחבורה (לרבות מחוץ לשטח השיפוט של היישובים) ובכלל זה הסדרת צמתים, מעגלי תנועה, תאורה וכו'. רשימת הפרויקטים בצבר תוכל להתעדכן בהתאם לשיקולים מקצועיים, בתיאום עם משרד האוצר ובהסכמת משרד ראש הממשלה. היקף התוכנית יעמוד על 175 מלש"ח, בפריסה על פני חמש שנים 2016-2020 (35 מלש"ח לשנה).

ב. להטיל על הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים לבצע פעילות חינוך והסברה למושא בטיחות בדרכים במגזר הדרוזי-צ'רקסי. הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים תקצה ממקורותיה סך של 2.5 מלש"ח לטובת פעילות זאת בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 (625 אלש"ח לשנה).

ג. להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לפעול להעברת הטיפול בכבישים הבינוניים חוצי היישובים הכלולים בתוכנית לידי חברת "נתיבי ישראל", וזאת על בסיס בחינה מקלה. לשם כך יגובשו קריטריונים ייחודיים אשר יתנו התייחסות מיוחדת לכבישים מס' 672 חוצה עוספיא ודאליית אל כרמל, 806 חוצה מע'אר, 864 חוצה פקיעין ו-864 חוצה ראמה, 767 חוצה כפר כמא ו-89 חוצה חורפיש.

29. בריאות - להנחות את משרד הבריאות להכין, בתוך 120 יום, תכנית להקמת תחנות לבריאות המשפחה ותוכנית לחינוך ולקידום בריאות ביישובים הכלולים בהחלטה בתיאום עם משרד ראש הממשלה, ועל פי שיקולים מקצועיים, ולהקצות ליישומה 14.5 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019, מהם 6 מלש"ח ממקורות משרד הבריאות (1.5 מלש"ח לשנה), ו-8.5 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר (2.125 מלש"ח לשנה). במסגרת התוכנית תיבחן גם חלופה של הקמת מרכזים אינטגרטיביים בשילוב עם התקציבים הקבועים בסעיף 18(א). כמו כן ייבחן אופן הפעלת התחנות לבריאות המשפחה במסגרת החלופות הקיימות כיום.

30. מרכז המורשת של העדה הדרוזית - בהמשך לחוק המרכז למורשת הדרוזים בישראל, התשס"ז-2007, להנחות את משרד התרבות והספורט להשלים את הקמת מרכז המורשת של העדה הדרוזית בתוך 4 שנים. לצורך כך יקצה משרד האוצר למשרד התרבות והספורט סך של 30 מלש"ח, בהרשאה להתחייב החל משנת 2016.

31. השלמת הקמה של שלוחות בתי יד לבנים - בהמשך להחלטת ועדת מנכ"לים משנת 1994, להקים שלוחות של בית יד לבנים ביישובים עספיא, ירכא ובית ג'ן, באמצעות הרשויות המקומיות או משרד הבינוי והשיכון, כפי שייקבע על ידי משרד ראש הממשלה, בהשקעה כוללת של 5 מלש"ח. משרד ראש הממשלה יקצה לצורך כך 5 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 ובהרשאה להתחייב החל משנת 2016. לצורך כך, יקצה משרד ראש הממשלה 3 מלש"ח ממקורותיו לשנים 2016-2019. משרד האוצר יקצה למשרד ראש הממשלה תקציב תוספתי ייעודי בסך 2 מלש"ח לשנים 2016-2019.

32. הפעלת בית יד לבנים הדרוזי המרכזי - יוקצו בתקציב משרד הביטחון 5 מלש"ח לארבע שנים 2016-2019, לצורך הפעלת מבחני התמיכה של משרד הביטחון. ככל שיהיה צורך בכך, יתוקנו מבחני תמיכה אלה. הקצאת התקציב תבוצע בהתאם לפריסת התקציב הבאה:

2016 [מלש"ח]	2017 [מלש"ח]	2018 [מלש"ח]	2019 [מלש"ח]
2	1	1	1

יובהר כי 1 מלש"ח מתוך התקציב שיוקצה בשנת 2016 הינו עבור פעילויות שבוצעו בשנת 2015 וטרם ניתן להם מענה תקציבי ופעילויות שיבוצעו בשנת 2016.

33. ליווי התוכנית וייעוץ לטובת יישומה - משרד ראש הממשלה יפעל בתיאום עם ראשי הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות לביצוע בקרה ולקידום היישום של החלטה זו. לצורך כך, יקצה משרד האוצר תקציב תוספתי בסך 5 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2019-2016. תקציב זה ישמש, בין השאר, לטובת מחקר סטטיסטי מלווה באמצעות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, גיבוש מודל מעקב ומערכת מחשוב תומכת, התקשרות עם יועצים וגופים נוספים, ולצורך מעקב אחר התועלות וההשפעות של יישום התוכנית על התושבים והיישובים הנכללים בתוכנית, ולצורך בניית מאגר מידע ובסיס נתונים שיאפשרו מיטוב השקעות הממשלה בתוכנית זו ובתוכניות המשך.

34. לרשום את הודעת משרד הפנים לפיה הקצה סך של 200 מלש"ח בשנת 2015 לטובת צמצום פערים תקציביים ותשתיתיים ברשויות הדרוזיות והצ'רקסיות בהתאם למתווה לחלוקת התקציב בין הרשויות שגובש ואושר על ידו ביום 18.10.2015.

35. המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל יבצע את הפעולות הנדרשות ממנו לצורך יישום החלטה זו, בכל יישובי התוכנית, לרבות ביישובים שאינם בתחומי הנגב או הגליל, בהתאם להגדרתם לפי חוק הרשות לפיתוח הנגב וחוק הרשות לפיתוח הגליל.

36. ניהול ושונות -

- א. משרדי הממשלה והגופים השונים השותפים לתוכנית זו יתאמו עם המשרד לשיתוף פעולה אזורי את תכניות העבודה הקשורות לתוכנית זו בתחילת כל שנת עבודה, וכן בכל עת שיעשה שינוי בתוכניות אלו במהלך תקופת התוכנית.
 - ב. משרד ממשלתי ראשי, בפרויקטי פיתוח המחייבים זאת, להתחייב על סכום העולה על התזרים השנתי המתקצב לו, וזאת בהרשאה להתחייב בהסכמת אגף התקציבים במשרד האוצר ובתיאום עם המשרד לשיתוף פעולה אזורי.
 - ג. תקציבים אלו אינם מהווים חלופה לכל תקציב אחר שהוקצה על-ידי משרדי הממשלה לטובת אוכלוסיית המיעוטים בכלל, ואוכלוסיית הדרוזים והצ'רקסים בפרט למעט אם נאמר אחרת במפורש באותו סעיף.
 - ד. המשרד לשיתוף פעולה אזורי יקים ועדת היגוי למעקב ובקרה אחר יישום התוכנית בהשתתפות משרד ראש הממשלה, יו"ר פורום ראשי הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות, משרד האוצר ונציגי המשרדים השותפים בתוכנית, וכן נציגים נוספים כפי שימצא משרד ראש הממשלה לנכון. הוועדה תתכנס לפחות אחת לחצי שנה.
 - ה. תקופת התוכנית הנדונה נקבעה באופן שמיועד לאפשר השלמת פרויקטי תכנון ופיתוח, ופעולות שהצלחתן ויישומן מותנה בהיות תכניות רב שנתיות.
 - ו. כל שר בתחומי ועל-פי ההנחיות הביצוע המפורטות בכל אחד מסעיפי החלטה זו, יהיה אחראי על ביצוע המטלות שבתחום אחריותו.
 - ז. במסגרת יישום ההחלטה ייבחן גם ההיבט של שוויון מגדרי, בהתייעצות עם השרה לשוויון חברתי.
- סבסוד פיתוח למשרתי כוחות הביטחון מקרב אוכלוסיות המיעוטים – לתקופה שמיום 7.6.2015 ועד ליום 31.12.2020

37. א. לקבוע סבסוד הוצאות פיתוח תשתיות לבנייה חדשה בקרקעות מדינה בשיעור של 90% למשרתי כוחות הביטחון ביישובי התוכנית וביישובי מגזרי המיעוטים שבאזורי העדיפות הלאומית כהגדרתם בהחלטת הממשלה מס' 667 מיום 4.8.2013, בהתאם לנוסחה שסוכמה בין משרד ראש הממשלה, משרד האוצר ומשרד הבינוי והשיכון בעקבות החלטות ממשלה מס' 2332 ומס' 2861, ותוקנה ביום 10.01.2016 בהתאם להחלטה 59, וזאת החל מיום 7.6.2015 ועד לסוף שנת 2020, לרבות שינויים שיעשו בה.

לצורך יישום סעיף זה ביישובים הדרוזיים והצ'רקסיים יוקצה סך של 40 מלש"ח לשנים 2016-2017, שישמש לטובת תגבור הסבסוד (דהיינו ההטבה שמעל ל-50% ועד לגובה הסיוע האמור בסעיף זה; להלן: תגבור הסבסוד) ביישובים הדרוזיים והצ'רקסיים, ובהם בלבד. ככל שיידרש תקצוב נוסף למימון תגבור הסבסוד כהגדרתו לעיל, ביישובים הדרוזיים והצ'רקסיים, כפי שייגזר מהיקף השינוקים בתקופת התוכנית, יפעל משרד ראש הממשלה להסדת תקציבים ממקורות החלטה זו (דהיינו ללא פריצת מסגרת התקצוב הקבועה בהחלטה) ויעמידם לטובת מימון התגבור, באישור הממשלה. ככל שישארו יתרות מהתקציב האמור לשנים 2016-2017, יועבר התקציב לשנות התוכנית הבאות. בשנים 2018-2019 יתקצב הסבסוד באופן דומה, ככל שיידרש.

- ב. הסבסוד לפי סעיף זה יחול גם לגבי מרכזי קרקע שפורסמו קודם ליום 7 ביוני 2015, וטרם הגיע המועד האחרון להגשת הצעות לגביהם במועד קבלת ההחלטה הנוכחית.
- בנוסף, ועל אף האמור בסעיף 38 להלן, הוראת המעבר שנקבעה בפסקה השנייה לסעיף 35 להחלטה 59 תעמוד בעינה לעניין מרכזים כמפורט בה, אשר המועד האחרון להגשת הצעות לגביהם הסתיים לפני מועד קבלת ההחלטה הנוכחית.
- ג. בסעיף זה "משרתי כוחות הביטחון" – כמשמעותם בהחלטת מועצת מקרקעי ישראל מספר 1420 מיום 2.3.2015 (להלן - החלטה 1420) וכל החלטה אחרת של מועצת מקרקעי ישראל שתבוא במקומה.
- ד. להנחות את יו"ר מועצת מקרקעי ישראל להביא לאישור מועצת מקרקעי ישראל, בתוך 60 יום, הצעות לתיקון החלטה מס' 1420 כדלקמן:
 - לצורך הוספת משרתי שירות בתי הסוהר להגדרה של "משרת בכוחות הביטחון".
 - לעניין משך "השירות המלא" תתוקן ההגדרה כך שמקבלי ההטבה יהיו מי ששרתו 24 חודשים לפחות במקום 16 חודשים.
 - ה. להנחות את יו"ר מועצת מקרקעי ישראל להביא לאישור המועצה הצעה לתיקון החלטה מס' 1420 כך שלעניין הזכאות להנחה בערך הקרקע, יראו את מי ששירת כלוחם או כתומך לחימה וראש אגף כוח אדם בצבא הגנה לישראל (בסעיף זה – ראש אגף כוח אדם) קבע כי הוא שוחרר מחמת פציעה שאירעה במהלך אימון או פעילות מבצעית, כמי שהשלים שירות מלא כהגדרתו בהחלטה האמורה; על החלטת ראש אגף כוח אדם כאמור ניתן לערער לפני ראש המטה הכללי בצבא הגנה לישראל.
 - תיקון זה יחול גם לעניין הזכאות לסבסוד הוצאות פיתוח תשתיות כאמור בסעיף קטן א.

38. החלטה זו באה במקום החלטת הממשלה מס' 59 מיום 7.6.2015 בנושא "תכנית לפיתוח ולהעצמת היישובים הדרוזיים והצ'רקסיים לשנים 2016 – 2020".
רשימת היישובים הנכללים בתוכנית

שם יישוב	סוג יישוב	שם הרשות	אוכלוסייה
			(למ"ס 2013)

13,045	אבו סנאן	מועצה מקומית	אבו סנאן
11,145	בית ג'ן	מועצה מקומית	בית ג'ן
5,975	ג'ולס	מועצה מקומית	ג'ולס
16,248	דאלית אל-כרמל	מועצה מקומית	דאלית אל-כרמל
5,874	חורפיש	מועצה מקומית	חורפיש
6,092	יאנוח-ג'ת	מועצה מקומית	יאנוח-ג'ת
15,806	ירכא	מועצה מקומית	ירכא
7,868	כסרא-סמיע	מועצה מקומית	כסרא-סמיע
3,117	כפר כמא	מועצה מקומית	כפר כמא
21,122	מגאר	מועצה מקומית	מגאר
3,943	סאג'ור	מועצה מקומית	סאג'ור
863	מרום הגליל	ישוב במועצה אזורית	עין אל-אסד
11,553	עספיא	מועצה מקומית	עספיא
5,486	פקיעין (בוקייעה)	מועצה מקומית	פקיעין (בוקייעה)
7,309	ראמה	מועצה מקומית	ראמה
<u>1,156</u>	<u>מרום הגליל</u>	<u>ישוב במועצה אזורית</u>	<u>ריחאנייה</u>
136,602	סה"כ		

הנוסח המחייב של החלטות הממשלה הינו הנוסח השמור במזכירות הממשלה.
הנוסח המחייב של הצעות חוק ודברי חקיקה הנזכרים בהחלטות הינו הנוסח המתפרסם ברשומות.
החלטות תקציביות כפופות לחוק התקציב השנתי.

משרד ראש הממשלה מזכירות הממשלה החלטות הממשלה 2016

תכנית ממשלתית להעצמה ולחיזוק כלכלי-חברתי של היישובים הבדואים בצפון לשנים 2016 - 2020

מזכירות הממשלה

החלטה מספר ערב/3 של ועדת שרים לענייני המגזר הערבי מיום 17.05.2016 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 02.06.2016 ומספרה הוא 1480(ערב/3).
הממשלה ה - 34 בנימין נתניהו

נושא ההחלטה

תכנית ממשלתית להעצמה ולחיזוק כלכלי-חברתי של היישובים הבדואים בצפון לשנים 2016 - 2020

מחליטים

בהמשך להחלטת הממשלה מס' 3211 מיום 15.5.2011 אשר עניינה תכנית רב שנתית לפיתוח ולהעצמת היישובים הבדואים בצפון לשנים 2011-2015, להחלטת הממשלה מס' 922 מיום 30.12.2015 שעניינה פעילות הממשלה לפיתוח כלכלי באוכלוסיית המיעוטים בשנים 2016 - 2020 (להלן: החלטת המיעוטים) ולהחלטת הממשלה מס' 992(ערב/1) מיום 14.1.2016 שעניינה פעילות הממשלה לפיתוח כלכלי של היישובים הבדואים בצפון לשנים 2016 - 2020, לקדם פעילות ממשלתית במהלך השנים 2016-2020 לחיזוק ולהעצמת יישובי התכנית המנויים בספח 1 שלהלן (להלן: יישובי התכנית), ואשר מוכרזים כיישובי עדיפות לאומית לעניין החלטה זו וכמפורט בה.

יצוין כי לשלמות התמונה, החלטה זו כוללת פעילויות שונות, חלקן נקבע בהחלטת המיעוטים והחלטה זו מוסיפה לגביהן מיקוד, בהתאם לצרכי יישובי התכנית ובהתחשב בצרכי כלל אוכלוסיית המיעוטים, וחלקן הן פעילויות ייעודיות נוספות ליישובי התכנית, בהתאם לצרכיהם המיוחדים.

1. פיתוח מוסדות ציבור

א. בסעיף 7 להחלטת המיעוטים נקבעה מסגרת פעילות בתחום הדיור. במסגרת זו, בהתייחס ליישובי התכנית, להנחות את משרד הבינוי והשיכון לפעול להקמתם ולשיקומם של מבני ציבור ביישובי התכנית, לרבות מבנים רב תכליתיים כגון מרכזי גיל רך, מרכזי צעירים ומרכזים להכוון תעסוקתי ולהשכלה גבוהה, שישמשו את התכניות השונות שמופעלות ביישובים אלה המשרתות בין היתר בנייה חדשה והכל בהתאם לעניין ולצרכים ולמנהל הקיים במשרד הבינוי והשיכון לעניין הקמת מוסדות ציבור ובהתייעצות עם המשרד לשוויון חברתי ועם משרדי ממשלה הנוגעים בדבר, בהתאם לעניין. לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד הבינוי והשיכון תקציב בסך 40 מל"ח, בפריסה על פני חמש שנים.

2020-2016 (8 מל"ח לשנה), זאת מתוך המסגרת התקציבית של סעיף הדיור – מוסדות ציבור (סעיף 7(ז)) בהחלטת המיעוטים. ב. משרד הבינוי והשיכון יקצה עד 5% מתקציב מבני הציבור האמור בס"א לעיל, על פי הצורך, לשם הבאת המבנים להתחלת הפעלה (כגון הנגשה, הצטיידות, חיבורי חשמל, כיבוי אש ותשתיות אחרות). המנגנון לפיו יוקצו תקציבים להבאת המבנים לכדי הפעלתם והקריטריונים להפעלת התקציב ייקבעו בתיאום בין משרד הבינוי והשיכון, המשרד לשוויון חברתי וגורמים נוספים לפי העניין. שיקום חברתי

להנחות את משרד הבינוי והשיכון להמשיך להפעיל, בתיאום עם המשרד לשוויון חברתי, משרד הרווחה והשירותים החברתיים ופורום ראשי הרשויות הבדואיות בצפון את פרויקט השיקום החברתי ביישובי התכנית, תוך התמקדות בתכניות לגיל הרך, למשפחה, לנוער ולצעירים, בהשקעה כוללת של 10 מל"ח. לצורך כך, יקצה משרד האוצר למשרד הבינוי והשיכון תקציב תוספתי בסך של 10 מל"ח, בפריסה על פני חמש שנים (2 מל"ח לשנה).

3. שדרוג תשתיות ותיקון

להנחות את משרד הבינוי והשיכון לפעול לשיקום הפיזי של השכונות הוותיקות ביישובי התכנית בהתאם לקריטריונים הקיימים במשרד הבינוי והשיכון. משרד האוצר יקצה למשרד הבינוי והשיכון לצורך זה תקציב תוספתי על סך 35 מל"ח על פני חמש שנים 2020-2016 (7 מל"ח לשנה), ומשרד הבינוי והשיכון יקצה ממקורותיו שלו סכום נוסף של 10 מל"ח בפריסה על פני חמש שנים 2020-2016 (2 מל"ח לשנה). היקף התכנית הכולל יעמוד על סך 45 מל"ח על פני חמש השנים (9 מל"ח לשנה).

4. סבסוד הוצאות פיתוח תשתיות לבנייה למשרתי כוחות הביטחון לצורך יישום הסבסוד הקבוע בסעיף 37 להחלטת הממשלה מס' 959 מיום 10.1.2016 ביחס ליישובי התכנית, יקצה משרד האוצר למשרד הבינוי והשיכון תקציב תוספתי על סך 10 מל"ח בפריסה על פני חמש שנים 2020-2016 (2 מל"ח לשנה) שישמש לטובת תגבור הסבסוד (דהיינו ההטבה שמעל ל 50% ועד לגובה הסיוע האמור בסעיף 37 הנ"ל; להלן: תגבור הסבסוד) ביישובי התכנית, ובהם בלבד. ככל שיידרש תקצוב נוסף למימון תגבור הסבסוד כהגדרתו לעיל, ביישובי התכנית, כפי שייגזר מהיקף השיקומים בתקופת התכנית, יפעל המשרד לשוויון חברתי להסטת תקציבים ממקורות החלטה זו (דהיינו ללא פריצת מסגרת התקצוב הקבועה בהחלטה) ויעמידם לטובת מימון התגבור באישור הממשלה.

5. פיתוח תשתיות

להנחות את משרד הבינוי והשיכון לקדם את הסיוע הנדרש ליישובי התכנית בתחום סבסוד פיתוח התשתיות על פי הקריטריונים המקובלים במשרד הבינוי והשיכון.

6. הסרת חסמי תכנון ופיתוח תשתיות

א. להנחות את משרד הבינוי והשיכון לפעול להסרת חסמי תכנון ופיתוח תשתיות ביישובי התכנית, וכן להענקת ליווי לרשויות בתחומי התכנון והביצוע המפורטים בהחלטה זו, בין היתר באמצעות הצמדת יועצי תכנון לרשויות, בהתאם להיקף הפעילות המתוכננת בכל יישוב. לצורך כך יקצה משרד האוצר למשרד הבינוי והשיכון תקציב בסך 3 מל"ח, בפריסה על פני חמש השנים 2020-2016 (0.6 מל"ח לשנה).

- ב. בסעיף 7 להחלטת המיעוטים נקבעה מסגרת פעילות בתחום הדיור. במסגרת זו, בהתייחס ליישובי התכנית אשר לא יכללו בתכנית ההסכמים האסטרטגיים האמורה בסעיף 7 להחלטת המיעוטים, להנחות את משרד הבינוי והשיכון להקצות תקציב של עד 3 מלש"ח במהלך השנים 2020-2016 להפעלת חברות מנהלות לצורך קידום תכנון והעמדתן לעזרת היישובים הנ"ל. זאת, מתוך המסגרת התקציבית של סעיף הדיור (סעיף 7(ח)) בהחלטת המיעוטים.
7. מענק ראש שטח
- בסעיף 7 להחלטת המיעוטים נקבעה מסגרת פעילות בתחום הדיור. במסגרת זו, בהתייחס ליישובי התכנית אשר לא יכללו בתכנית ההסכמים האסטרטגיים האמורה בסעיף 7 להחלטת המיעוטים, להנחות את משרד הבינוי והשיכון להקצות תקציב של עד 10 מלש"ח במהלך השנים 2020 - 2016 לנשא מענק ראש שטח במתחמים המיועדים למגורים ביישובי התכנית. זאת, מתוך המסגרת התקציבית של סעיף הדיור (סעיף 7) בהחלטת המיעוטים.
8. מבני דת
- להנחות את משרד הפנים להמשיך לפעול לסיוע לרשויות המקומיות לצורך הקמה, לשיפוץ ולאחזקת מבני דת, בתי תפילה, בתי קברות, מקומות קדושים ובתי לוויות ביישובי התכנית, בהתאם לתכנית המתגבשת בימים אלה בתיאום עם המשרד לשוויון חברתי. היקף התכנית יעמוד על סך של 20 מלש"ח בפרסיה על פני חמש שנים 2020-2016, מהם 7 מלש"ח ממקורות משרד הפנים (1.4 מלש"ח לשנה) ו-13 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי ממשרד האוצר (2 מלש"ח לשנה).
9. תקציבי פיתוח ליישובי התכנית
- בסעיף 15 להחלטת המיעוטים נקבעה מסגרת פעילות בתחום רשויות מקומיות. במסגרת זו, בהתייחס ליישובי התכנית, להנחות את משרד הפנים להקצות לטובת הרשויות המקומיות שביישובי התכנית תקציב פיתוח בהיקף של 40 מלש"ח בפרסיה על פני 5 שנים במהלך השנים 2020-2016 (8 מלש"ח לשנה), זאת מתוך המסגרת התקציבית של סעיף הרשויות המקומיות (סעיף 15(ג)) בהחלטת המיעוטים. משרד הפנים ינחה את הרשויות המקומיות לייצג מתוך מענקים אלה וכלל שיידרש תקציבים לטובת ביצוע סקר נכסים. בנוסף יקצה משרד הפנים ליישובי התכנית תקציב של 25 מלש"ח בפרסיה על פני השנים 2020-2016 (5 מלש"ח לשנה) מתוך תקציבי הפיתוח המוקצים להם מדי שנה ממקורות משרד הפנים. תקציב זה יוקצה ליישובי התכנית בהתאם לנוסחת הקצאת תקציבי הפיתוח הנהוגה במשרד.
10. העצמת הרשויות המקומיות הבדואיות
- להנחות את משרד הפנים לפעול לקידום תכניות לחיזוק ולהעצמת הרשויות המקומיות הבדואיות. לצורך כך יקצה משרד האוצר למשרד הפנים תקציב תוספתי בסך 8 מלש"ח בפרסיה ל-3 שנים (2.66 מלש"ח לשנה), בחלוקה לנושאים הבאים:
- א. עבור קידום תכניות לפיתוח מקומי בדגש על היבטים של פיתוח כלכלי ולא פיתוח אזורי בשיתוף פעולה עם רשויות שכנות לשם מיצוי הפוטנציאל הכלכלי של הרשות המקומית בפני עצמה וכחלק מתפיסה אזורית.
- ב. עבור קידום תכניות לפיתוח ארגוני ברשויות לחיזוק השדרה הניהולית והיכולות העצמיות של הרשויות. התכניות יתייחסו בין היתר למבנה הארגוני של הרשות המקומית, הגדרות התפקידים, חיזוק עבודת המטה ותכניות העבודה, נהלי עבודה, כלי מחשוב, צורך בתכניות עידוד פרישה ו/או קליטת תקנים נוספים בדגש על פונקציות כלכליות-אסטרטגיות.
- סעיף זה חל על מועצות מקומיות 1-7 ומועצה אזורית מס' 1 הנכללות ביישובי התכנית (נספח 1) למעט רשויות שנבחרו כרשויות מצטיינות בהתאם לסעיף 15(א) להחלטת המיעוטים.
11. היערכות לשעת חירום
- בסעיף 15 להחלטת המיעוטים נקבעה מסגרת פעילות בתחום רשויות מקומיות. במסגרת זו, בהתייחס ליישובי התכנית, להנחות את משרד הפנים להקצות לטובת יישובי התכנית לטובת שיפור היערכות הרשויות הנכללות בתכנית למצבי חירום, לרבות שיפור הרציפות התפקודית ביישובי התכנית בשעת חירום, תקציב בהיקף של 2.5 מלש"ח בפרסיה על פני 5 שנים במהלך השנים 2020-2016 (0.5 מלש"ח לשנה) זאת מתוך המסגרת התקציבית של סעיף הרשויות המקומיות (סעיף 15) בהחלטת המיעוטים.
12. תכנון ופיתוח אורבני
- בסעיף 7 להחלטת המיעוטים נקבעה מסגרת פעילות בתחום הדיור. במסגרת זו, מינהל התכנון יעמיד לרשות יישובי התכנית, ישירות ליישוב או באמצעות הוועדות המרחביות לתכנון ולבנייה יועץ או יועצים לטובת סיוע בקידום תחום התכנון ביישוב, בדרך של קידום תכניות מתאר, תכניות מפורטות, תכניות בינוי ותכניות פיתוח.
13. תכניות מתאר
- להנחות את מינהל התכנון לפעול במהלך השנים 2020-2016, ממקורותיו הכספיים, לקידום תכנון מתארי ביישובי התכנית הכוללים יותר מ-5,000 תושבים, ושלא חלה בשטחם תכנית מתאר עדכנית (לעניין זה, תכנית מתאר שאושרה אחרי שנת 2006 תחשב תכנית עדכנית). לצורך כך, מינהל התכנון יקצה ממקורותיו הכספיים תקציב שלא יעלה על 10 מלש"ח.
14. תכניות מפורטות
- בסעיף 7 להחלטת המיעוטים נקבעה מסגרת פעילות בתחום הדיור. במסגרת זו, בהתייחס ליישובי התכנית, להנחות את משרד הבינוי והשיכון, בתיאום עם מנהל התכנון, משרד הפנים והמשרד לשוויון חברתי לקדם ולהשלים תכניות מפורטות בקרקע מדינה ובקרקע פרטית ביישובי התכנית, לרבות איחוד וחלוקה בהיקף כספי כולל של 10 מלש"ח בפרסיה על פני חמש השנים 2020-2016 (2 מלש"ח לשנה). זאת, מתוך המסגרת התקציבית של סעיף הדיור – תכנון מפורט (סעיף 7(ו)) בהחלטת המיעוטים.
15. תשתיות מים וביו
- בהמשך לסעיף 11 להחלטת המיעוטים, להנחות את המינהל לפיתוח תשתיות ביוב ויחידת הממונה על התאגידים ברשות המים (מילת"ם) לפעול לשיפור ולפיתוח תשתיות המים והביוב ביישובי התכנית, לרבות תכניות אב למים וביוב ותכנון מפורט בהתאם לתכנית אשר גובשה ברשות המים, וזאת על-פי כללי רשות המים והמילת"ב ובכפוף לזמינות הפרויקטים לביצוע. הפעילות תכלול תשתיות מים בתוך יישובי התכנית ותשתיות ביוב המשרתות את תושביהן, לרבות הקמה ושדרוג מט"שים ותחנות שאיבה, וכן פיתוח תשתיות מים וביוב עבור צירוף רשויות מקומיות לתאגיד מים וביוב, כפי שיקבע הממונה על התאגידים ובתיאום בין אגף התקציבים באוצר לבין רשות המים. היקף התכנית יעמוד על סך של 120 מלש"ח, בפרסיה על פני חמש שנים 2020-2016, מהם 60 מלש"ח מתקציב המינהל לפיתוח תשתיות ביוב ו-60 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי אשר יועבר ממשרד האוצר לרשות המים, זאת בהתאם לקצב אישור הפרויקטים במילת"ב וביחידת הממונה על התאגידים.
16. תחבורה וביטחון בדרכים
- א. בסעיף 2 להחלטת המיעוטים נקבעה מסגרת פעילות בתחום תשתיות ונגישות לתחבורה. במסגרת זו, בהתייחס ליישובי התכנית, להנחות את משרד התחבורה והביטחון בדרכים לפעול לפיתוח ולשדרוג תשתיות התחבורות ביישובי התכנית בהתאם לתכנית העבודה אשר גובשה במשרד התחבורה והביטחון בדרכים בתיאום עם המשרד לשוויון חברתי לאחר סקר צרכים שבוצע, וכן לנקוט פעולות נוספות לשיפור תשתיות תחבורה (לרבות מחוץ לשטח השיפוט של היישובים), ובכלל זה הסדרת צמתים, מעגלי תנועה, ותאורה ופיתוח תשתיות תומכות תחבורה ציבורית. משרד התחבורה והביטחון בדרכים יפתח וישדרג כבישים פנימיים, ויפעל להקמת מסופים תחבורתיים ביישובי התכנית על פי הצורך והקריטריונים של המשרד. היקף התכנית נקבע בשים לב לצרכים המוגברים של יישובי התכנית והוא יעמוד על תקציב שלא יעלה על 120 מלש"ח, בפרסיה על פני חמש השנים 2020-2016 (24 מלש"ח לשנה), מתוכם 20 מלש"ח ממקורות משרד התחבורה והביטחון בדרכים וסך של עד 100 מלש"ח מתוך סעיף תשתיות ונגישות לתחבורה (סעיף 2) בהחלטת המיעוטים.

ב. בסעיף 2 להחלטת המיעוטים נקבעה מסגרת פעילות בתחום תשתיות ונגישות לתחבורה, הכוללת העלאת רמת שירות התחבורה הציבורית ביישובי המיעוטים בארץ בין היתר באמצעות תגבור קווים קיימים והוספת קווים ליעדים חדשים, בראשם מוקדים כלכליים, תעסוקתיים ומוסדות אקדמיים. ועדת השרים רשמה לפניה כי במסגרת זו יפעל כאמור משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ביישובי התכנית.

17. פיתוח התיירות הבדואית בצפון

א. להנחות את משרד התיירות להקצות ממקורותיו תקציב עבור מתן יעוץ עסקי וליווי יזמים במסגרת פעילות החממות, ולהפעיל קורסי הכשרה מקצועית בתיירות.

ב. להנחות את משרד התיירות לפעול לקידום ענף התיירות ביישובי התכנית בהתאם לתכנית אשר תגובש על ידי משרד התיירות בתיאום עם המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל, המשרד לשוויון חברתי ומשרד האוצר, ובהתאם לנהלי משרד התיירות. התכנית תכלול פרויקטים לפיתוח תשתיות תיירות ציבוריות וכן סיוע לשיווק פסטיבלים ואירועים. היקף התכנית יעמוד על סך 9 מלש"ח, בפריסה על פני חמש השנים 2020-2016, מהם 2 מלש"ח ממקורות משרד התיירות (0.4 מלש"ח לשנה) ו-7 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי, שיוקצה על ידי משרד האוצר למשרד התיירות בפריסה על פני חמש השנים 2020-2016 (1.4 מלש"ח לשנה).

ג. להנחות את המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל לפעול בתיאום עם משרד התיירות והמשרד לשוויון חברתי לקידום ולמימון התיירות ביישובי התכנית. היקף התכנית יעמוד על 5.5 מלש"ח, בפריסה על פני חמש השנים 2020-2016, מהם 2.5 מלש"ח ממקורות המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל (0.5 מלש"ח לשנה) ו-3 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר למשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל בפריסה על פני חמש שנים 2020-2016 (0.6 מלש"ח לשנה).

18. בריאות

להנחות את משרד הבריאות לפעול לבינוי ולשיפוץ תשתיות של תחנות לבריאות המשפחה ביישובי התכנית. כמו כן להפעיל תכנית כוללת לקידום אורח חיים בריא ופעיל עם דגש על תזונה נכונה, פעילות גופנית והפסקת עישון, זאת בהתאם לתכנית עבודה אשר גובשה במשרד הבריאות בתיאום עם המשרד לשוויון חברתי. היקף התכנית יעמוד על סך של 10 מלש"ח, בפריסה על פני חמש שנים 2020-2016, מהם 3 מלש"ח ממקורות משרד הבריאות (0.6 מלש"ח לשנה) ו-7 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי אשר יועבר ממשרד האוצר למשרד הבריאות במהלך השנים 2020-2016 למטרה זו (1.4 מלש"ח לשנה).

19. מרכזי הכוון תעסוקתיים

בסעיף 4(ג) להחלטת המיעוטים נקבעה מסגרת פעילות בתחום התעסוקה – מרכזי הכוון תעסוקתיים. במסגרת זו בהתייחס ליישובי התכנית, בהמשך להחלטת הממשלה מס' 3211 מיום 15.05.2011, ובמטרה לשפר את שיעור התעסוקה ורמת השכר בקרב האוכלוסייה הבדואית בצפון, יפעל משרד הכלכלה והתעשייה להמשך הפעלה של מרכזי הכוון תעסוקתיים, כמפורט להלן:

א. בהתאם לסעיף 4(ג)1(1) להחלטת המיעוטים, להנחות את משרד הכלכלה והתעשייה להמשיך להפעיל את מרכזי הכוון תעסוקתיים "ריאן" ביישובי התכנית, תוך מתן דגש על התאמת ההכשרה לדרישות שוק העבודה, זאת במטרה להביא להעלאת שיעור ההשתתפות בשוק העבודה. לצורך הפעלת המרכזים בשנת 2016, יוארך תוקף סעיף 8 להחלטת הממשלה מס' 3211 לפיתוח ולהעצמת היישובים הבדואים בצפון עד לסוף שנת 2016. משרד הכלכלה והתעשייה יאריך את ההתקשרות עם ג'וינט ישראל בכפוף לכל דין וללא תקציב תוספתי.

ב. הפעלת המרכזים והשלוחות ביישובי התכנית בשנים 2020-2017 תיעשה במסגרת הקבועה בסעיף 4(ג)2(2) להחלטת המיעוטים, זאת בהתאם לשיקולים המקצועיים של משרד הכלכלה והתעשייה בשיתוף משרד האוצר והמשרד לשוויון חברתי וכלכל מתכנית כוללת של משרד הכלכלה והתעשייה ובהיקף תקציבי של 25 מלש"ח מתוך המסגרת התקציבית של סעיף 4(ג)2(2) הנ"ל. תכנית הפעלת מרכזי הכוון בשנים אלו תלווה על ידי ועדת היגוי ארצית המציגת בסעיף 4(ג)3(3) להחלטת המיעוטים.

20. פיתוח אזורי תעסוקה, מלאכה ופינוי מטרים

בסעיף 3 להחלטת המיעוטים נקבעה מסגרת פעילות בתחום תעשייה ומסחר. במסגרת זו, להנחות את משרד הכלכלה והתעשייה לפעול לתכנון, לפיתוח ולהרחבה של אזורי תעסוקה ופנוי מטרים ביישובי התכנית, לרבות הקמת אזורי תעסוקה משותפים, השלמת הליכי הפיתוח באזורי תעסוקה ותעשייה שטרם הסתיימו פיתוחם ותמיכה במנהלות ופעולות לקידום שיווק, זאת בהתאם לתכנית עבודה אשר תגובש במהלך 45 יום מיום קבלת החלטת ממשלה זו בתיאום עם המשרד לשוויון חברתי ומשרד האוצר. היקף התכנית יעמוד על סך של 35 מלש"ח, בפריסה על פני חמש השנים 2020-2016, מתוכם 10 מלש"ח ממקורות משרד הכלכלה והתעשייה, 5 מלש"ח מתוך המסגרת התקציבית של סעיף תעשייה ומסחר בהחלטת המיעוטים (סעיף 3) ו-20 מלש"ח תקציב תוספתי שיוקצה על ידי משרד האוצר למשרד הכלכלה והתעשייה.

21. עידוד יזמות וקידום עסקים

להנחות את הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה לפעול במהלך השנים 2020-2016 לעידוד, לקידום ולפיתוח עסקים קטנים ובינוניים לאוכלוסיית הבדואים בצפון. היקף התכנית יעמוד על 6.5 מלש"ח, בפריסה על פני חמש השנים 2020-2016, מהם 2 מלש"ח ממקורות משרד הכלכלה והתעשייה ו-4.5 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר בהרשאה להתחייב למשרד הכלכלה והתעשייה בראשית 2016.

22. מעונות יום

בסעיף 4(א) להחלטת המיעוטים נקבעה מסגרת פעילות בתחום התעסוקה – מעונות יום. במסגרת זו בהתייחס ליישובי התכנית ובכפוף לקבוע בהחלטת המיעוטים, להנחות את האגף הבכיר למעונות יום במשרד הכלכלה והתעשייה לפעול במהלך השנים 2020-2016 לתכנון ולהקמת מעונות יום ביישובי התכנית, ככל שיפורסם נהל לתקצוב, תכנון ובינוי מעונות יום, וככל שיוגשו בגיבוי בקשות על ידי יישובי התכנית.

23. בניית מוסדות חינוך

בסעיף 1 להחלטת המיעוטים נקבעה מסגרת פעילות בתחום החינוך. במסגרת זו, בהתייחס ליישובי התכנית, להנחות את משרד החינוך לפעול מתוך מקורותיו הכספיים שלו ב-2016 לצמצום פערים ולשיפור תשתיות במוסדות חינוך ביישובי התכנית, בכלל זה בניית כיתות חדשות, גני ילדים, שיפוץ בתי ספר קיימים וטיפול במפגעי בטיחות והצללה.

בנוסף, נרשמה הודעת משרד החינוך בסעיף 1(ו) להחלטת המיעוטים לקדם הרשאות שהוקצו לבניית כיתות לימוד, בהתאם לנדרש בנהלי מינהל הפיתוח ביישובי התכנית. להנחות את אגף התקציבים במשרד האוצר ואת משרד החינוך לתת מענה לצרכי הבינוי של המגזר הבדואי בצפון לאחר בחינה כוללת של הצרכים, וזאת במסגרת תכנית החומש לבניית מוסדות חינוך לשנים 2017-2012.

24. תכנית לחינוך פורמאלי ובלתי פורמאלי

להנחות את משרד החינוך לפעול ביישובי התכנית ליישום תכנית הלימודים הפורמאלית, לרבות בחינוך המיוחד, והבלתי פורמאלית אשר גובשה לאחרונה בתיאום עם המשרד לשוויון חברתי, זאת על פי הנהלים המקובלים במשרד החינוך. התכנית תופעל על ציר הרצף ההתפתחותי המלווה את התלמיד החל מהשלב הקדם יסודי ועד לסיום ביה"ס, לרבות סיוע בהשתלבות באקדמיה בארץ. היקף התכנית יעמוד על סך 120 מלש"ח, בפריסה על פני חמש השנים 2020-2016, מהם 60 מלש"ח ממקורות משרד החינוך (12 מלש"ח לשנה) ו-60 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר למשרד החינוך בפריסה על פני חמש שנים (12 מלש"ח לשנה).

25. פיתוח תשתיות פיזיות ותגבור פעילות בתחום הרווחה

א. בינוי ותשתיות רווחה: להנחות את משרד הרווחה והשירותים החברתיים להפעיל תכניות להקמה, לשיפוץ ולשיפור נכסים של מוסדות רווחה ומבני המחלקות לשירותים חברתיים ביישובי התכנית, זאת במימון ממשלתי מלא. היקף התכנית יעמוד על סך 20 מלש"ח, בפריסה על פני חמש השנים 2016-2020, מהם 7 מלש"ח ממקורות משרד הרווחה והשירותים החברתיים (1.4 מלש"ח לשנה) ו-13 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר למשרד הרווחה והשירותים החברתיים בפריסה על פני חמש שנים (2.6 מלש"ח לשנה).

ב. תגבור שירותי רווחה לילדים, בני נוער, צעירים ומשפחות: להנחות את משרד הרווחה והשירותים החברתיים לתגבר פעילות בתחום הרווחה לאוכלוסיות הילדים, בני נוער, צעירים בסיכון ומשפחות במשבר ובמצבי אלימות ביישובי התכנית, זאת במימון ממשלתי מלא ועל פי הקריטריונים אשר יקבע משרד הרווחה והשירותים החברתיים. לצורך יישום התכנית משרד האוצר יקצה למשרד הרווחה והשירותים החברתיים תקציב תוספתי על סך 20 מלש"ח, בפריסה על פני חמש השנים 2016-2020 (4 מלש"ח לשנה).

ג. תכנית מעברים: להנחות את משרד הרווחה והשירותים החברתיים להמשיך בהפעלת תכנית מעברים למתן שירותים פרטניים וקהילתיים בתחום התעסוקה במועצות האזוריות הכלולות ביישובי התכנית. משרד האוצר יקצה למטרה זו תקציב תוספתי על סך 2 מלש"ח לשנים 2016-2020 (0.4 מלש"ח לשנה).

ד. העצמה קהילתית: להנחות את משרד הרווחה והשירותים החברתיים לתגבר תקני עובדים סוציאליים קהילתיים על פי המודל הארגוני הנהוג במשרד בהיקף של 8.75 תקנים, זאת במטרה לפתח את הפעילות הקהילתית ולהביא ליישום תכניות הרווחה השונות ביישובי התכנית. לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד האוצר למשרד הרווחה והשירותים החברתיים סך של 7 מלש"ח לשנים 2016-2020 (1.4 מלש"ח לשנה).

26. הגברת פעילות חינוכית בתחום המדע, הטכנולוגיה והחלל

להנחות את משרד המדע, הטכנולוגיה והחלל לפעול ביישובי התכנית בהתאם לתכניות המשרד, ובתיאום עם המשרד לשוויון חברתי להרחבת החשיפה ולעידוד פעילות בתחומי המדעים והטכנולוגיה, ולהנגשת כלי אוריינות דיגיטלית ביישובי התכנית, בין היתר, לצורך חינוך למציאות ולחדשנות, ועידוד השתלבות בתחומים אלו באקדמיה ובתעשייה. הגברת פעילות חינוכית כאמור תיעשה בתיאום עם משרד החינוך.

27. תמיכה בפעילות עבור משפחות שכולות בדואיות

להנחות את משרד הביטחון להקצות, במסגרת התמיכה במוסדות ציבור העוסקים בתחום רווחת המשפחות השכולות, 1 מלש"ח בשנה עבור מוסדות ציבור הפועלים בחברה הבדואית. לצורך יישום סעיף זה משרד האוצר יקצה למשרד הביטחון תקציב תוספתי על סך 5 מלש"ח לשנים 2016-2020 (1 מלש"ח לשנה).

28. מכינה קדם צבאית לבדואים

להנחות את משרד הביטחון, בשיתוף משרד החינוך והמשרד לשוויון חברתי, לבחון ולעודד פעילות של מכינה קדם צבאית בקרב הצעירים הבדואיים בצפון הארץ. לצורך כך במהלך השנים 2016-2018 יקוימו סמינרים לבחינת ההיענות של צעירים בדואים בצפון למסגרת של הכנה לשירות מלא בצבא. בשנים 2019-2020, ככל שתימצא היענות כאמור וכל שתפעל מסגרת מקדימה למכינה קדם צבאית כאמור, ישתתף משרד הביטחון בהוצאותיה בשנתיים הראשונות לפעילותה בכפוף לכל דין. יובהר כי קיומה של מכינה קדם צבאית והכרה בה כפופים לחוק המכינות הקדם צבאיות, התשס"ח-2008 ולתקנות המכינות הקדם צבאיות (הכרה במכינה קדם צבאית), התש"ע-2009. לצורך יישום התכנית יקצה משרד האוצר למשרד הביטחון תקציב תוספתי על סך 3.45 מלש"ח. הניצול הכספי יבוצע לפי החלוקה הבאה: סכום של 150 אלש"ח לכל אחת מהשנים 2016-2018, וסכום של 1.5 מלש"ח לכל אחת מהשנים 2019-2020.

29. עידוד הגיוס והכנה לשירות צבאי

להנחות את משרד הביטחון, בתיאום עם משרד החינוך, לפעול לחיזוק הקשר ותחושת השייכות בקרב הצעירים הבדואיים לחברה ולמדינה והנחלת ערכים ומורשת קרב, וכן להגברת המוטיבציה בקרב בני נוער בדואים לגיוס ולשירות צבאי משמעותי. היקף התכנית יעמוד על סך 3 מלש"ח, מתוכם 1 מלש"ח מתקציב משרד הביטחון (0.2 מלש"ח לכל אחת מהשנים 2016-2020). בנוסף יקצה משרד האוצר למשרד הביטחון תקציב תוספתי על סך 2 מלש"ח לשנים 2016-2020 (0.4 מלש"ח לשנה).

30. פעילות להכוונת חיילים משוחררים

להנחות את הקרן והיחידה להכוונת חיילים משוחררים במשרד הביטחון לפעול בכל הכלים העומדים לרשותו להגברת הפעילות בקרב החיילים הבדואיים המשוחררים ומסיימי השירות הלאומי ומתן מגוון השירותים, הכלים וההטבות. הפעילות תכלול סיוע בהשתלבות בחיים האזרחיים, וכן עידוד ההשתלבות בתעסוקה ובאקדמיה.

31. עידוד השתלבות בשירות הלאומי

להנחות את רשות השירות הלאומי אזרחי במשרד החקלאות ופיתוח הכפר לפעול בתיאום עם משרד החינוך להגברת השתלבות הצעירים הבדואיים במערך השירות הלאומי, זאת בהתאם להחלטת הממשלה מס' 638 מיום 28.7.2013. התכנית תכלול מרכיבים של הכשרה, חיזוק השליטה בשפה העברית וכן השקעה בהעצמה האישית של המתנדבים.

32. שיפור הביטחון האישי

להנחות את המשרד לביטחון הפנים לגבש, בתוך 30 יום ממועד קבלת החלטה זו, תכנית עבודה לשיפור הביטחון האישי והשירות לאזרח ביישובי התכנית. בכלל זה, ובהתחשב במגבלות התקציביות של החלטה זו, הגברת השיטור הקהילתי, הגברת התכנית למניעת אלימות שמפעיל המשרד (עיר ללא אלימות/מציל"ה) ביישובי התכנית, והרחבת פעילות הרשות הלאומית למלחמה בסמים ובשימוש לרעה באלכוהול ביישובי התכנית. הגברת התכנית למניעת אלימות שמפעיל המשרד תיעשה בהתאם לקריטריונים שייקבעו במשרד, אשר יאפשרו החרגת יישובי התכנית מהכללים הרגילים של תכניות עיר ללא אלימות ומציל"ה, לרבות לעניין השתתפות העצמית של הרשויות המקומיות.

היקף התוספת ליישום התכנית יעמוד על סך של 12 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי, שיוקצה על ידי משרד האוצר למשרד לביטחון הפנים בפריסה על פני חמש שנים (2.4 מלש"ח לשנה).

33. פעילות המשרד להגנת הסביבה

להנחות את המשרד להגנת הסביבה להכין תכנית בתיאום עם המשרד לשוויון חברתי בנושא קידום הטיפול בפסולת והמחזור ביישובים הכלולים בתכנית, וכן בהגברת המודעות להגנה על הסביבה, ולפעול ליישמה במהלך השנים 2016-2020. לצורך גיבוש ויישום התכנית, יקצה משרד האוצר למשרד להגנת הסביבה תקציב תוספתי בסך 5 מלש"ח לשנים 2016-2020 והמשרד להגנת הסביבה יקצה מתקציב קרן הניקיון 5 מלש"ח נוספים בכפוף לאישור הנהלת קרן הניקיון (סך הכל 2 מלש"ח לשנה משני המקורות יחדיו).

34. תכניות לילדים ולנוער

להנחות את המשרד לשוויון חברתי לפעול ביישובי התכנית לקידום ילדים ונוער בגילאי בתי ספר בשעות שלאחר יום הלימודים בתחומי העשרה, ספורט, תרבות ופנאי. תכנית זו תבוצע במסגרת מוסדות הציבור אשר ביישובי התכנית ובתיאום עם הרשויות המקומיות הנכללות בתכנית. התכנית תתכלל ע"י מנהל יחידת הנוער בכל רשות ותתאם עם משרד החינוך. לצורך יישום סעיף זה יקצה המשרד לשוויון חברתי תקציב על סך 10 מלש"ח במהלך השנים 2016-2020 (2 מלש"ח לשנה), ובנוסף יקצה משרד האוצר למשרד לשוויון חברתי תקציב תוספתי על סך 10 מלש"ח בפריסה לחמש שנים 2016-2020 (2 מלש"ח לשנה). כמו כן הממשלה רושמת לפניה את התחייבות עמותת מפעלי חינוך וחברה להעמיד תקציב בהיקף של 10 מלש"ח לפחות, בפריסה על פני חמש שנים 2016-2020.

35. קידום מעורבות חברתית של אוכלוסיית הצעירים

המשרד לשוויון חברתי יפעל, בתיאום עם המשרד לפיתוח הפרופוריה, הנגב והגליל, לקידום מעורבות חברתית של אוכלוסיית הצעירים בתחומי הרשויות המקומיות הבדואיות בצפון למען הקהילה, זאת בהתאם לתכנית עבודה אשר תגובש עם הרשויות המקומיות בתוך 90 יום ממועד קבלת החלטה זו. לצורך יישום סעיף זה יקצה המשרד לשוויון חברתי תקציב על סך 5 מלש"ח במהלך השנים 2016-2020 (1 מלש"ח לשנה), ובנוסף יקצה משרד האוצר למשרד לשוויון חברתי תקציב תוספתי על סך 5 מלש"ח בפריסה לחמש שנים 2020-2016 (1 מלש"ח לשנה).

36. מרכז מורשת בדואית

להנחות את המשרד לשוויון חברתי, בתיאום עם הגורמים הממשלתיים הרלוונטיים, לפעול במהלך השנים 2016-2020 להקמת מרכז מורשת לחברה הבדואית בישראל באחד מיישובי התכנית, זאת בהתבסס על מתווה אשר יגובש במשרד לשוויון חברתי ובהתייעצות עם ראשי הרשויות הנכללות בתכנית. לצורך יישום סעיף זה יקצה המשרד לשוויון חברתי ממקורותיו תקציב על סך 2 מלש"ח במהלך השנים 2016-2020, ובנוסף יקצה משרד האוצר למשרד לשוויון חברתי תקציב תוספתי על סך 2 מלש"ח במהלך השנים 2016-2020.

37. תוקם ועדת היגוי עליונה לתכנית אשר בראשה יעמוד מנכ"ל המשרד לשוויון חברתי או נציג מטעמו. בוועדה יהיו חברים נציגי משרדי הממשלה השותפים ליישום ההחלטה, לרבות נציגי אגף תקציבים במשרד האוצר, וכן נציגות של פורום ראשי הרשויות הבדואיות בצפון. הוועדה תורכב בתוך 45 יום ממועד אישור החלטה זו ותכנס באופן קבוע אחת לשנה לאישור תכנית העבודה הנדרשת לביצוע הפעולות הנדרשות ליישום החלטה זו, לעיון בנתוני התקציב ובהיקף הביצוע של כלל סעיפי ההחלטה. משרדי הממשלה השותפים ליישום החלטה זו והחלטת המיעוטים יגישו למשרד לשוויון חברתי בתחילת כל שנה תכנית עבודה אשר תכלול סיכום שנת הפעילות והמהלכים המתוכננים לביצוע במהלך השנה העוקבת ובכלל זה תינתן התייחסות ליישום הספציפי של החלטת המיעוטים ביחס ליישובי התכנית ובכלל זה לסעיפים 5, 16(ב), 22, 23 להחלטה זו.

38. ליווי ומעקב לתכנית: המשרד לשוויון חברתי יעמיד לצורך ליווי ומעקב לתכנית תקציב שלא יעלה על 3 מלש"ח, זאת במטרה לבנות מערך ליווי, מעקב ובקרה ממוחשב לתכנית במהלך השנים 2016-2020, לרבות התקשרות עם גופי ייעוץ, ליווי ומחקר. עדיפות לאומית

בהתאם לפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, בנושא אזורי עדיפות לאומית, השיקול המרכזי שביסוד החלטה זו הוא הצורך בצמצום פערים בין האזור או היישוב לבין אזורים או יישובים אחרים או בין קבוצות אוכלוסייה תושבות האזור או היישוב לבין קבוצות אוכלוסייה אחרות, זאת כאמור בסעיף 151(ב)(5) לחוק. האוכלוסייה הבדואית בצפון מונה כמאה אלף תושבים, כשני שליש מהם חיים ביישובים עצמאיים, ושליש ביישובים ערבים מעורבים. היישובים הבדואים העצמאיים (21 יישובים במספר) נמצאים בתחומן של שש מועצות מקומיות בדואיות עצמאיות, מועצה מקומית ערבית בדואית אחת (בועינה מוג'דאת), מועצה אזורית ערבית-בדואית אחת (אל-בטוף) וארבע מועצות אזוריות יהודיות (מטה אשר; זבולון; עמק יזרעאל; משגב). ריכוזי הבדואים העיקריים בצפון נמצאים באזור גבעת אלונים ומסביב לעיר שפרעם; עמק זבולון; אזור משגב; בקעת בית נטופה; ובקעת סכנין.

לאוכלוסייה הבדואית בצפון הארץ מאפיינים תרבותיים והיסטוריים ייחודיים המבחינים בינה לבין יתר מגזרי האוכלוסייה בישראל ובכלל זה בני מיעוטים אחרים. האוכלוסייה הבדואית בצפון חיה בקהילות סגורות השומרות על תרבותן הייחודית, תוך התבדלות משאר האוכלוסייה, לרבות אוכלוסיית המיעוטים. ככלל, בני הקהילה נשארים לגור בתוך כפריהם, ולא עוברים למקומות אחרים, מחשש לשלמות והישרדות הקהילה.

אוכלוסיית הבדואים בצפון מתגייסת לשירות בצה"ל, במערכות הביטחון השונות ובמערכת השירות הלאומי. כיום מספר החיילים הבדואים המשרתים בצה"ל עומד על כ-2000 חיילים, מתוכם 1500 חיילים מהיישובים הבדואים בצפון וכ-500 מקרב החברה הבדואית בדרום. 179 חללים בדואים נפלו במערכות ישראל.

באופן כללי, נציין כי בין יישובי התכנית לבין כלל היישובים במדינה, ובכלל זה יישובי מיעוטים רבים, קיימים פערים ממשיים הבאים לידי ביטוי, בין היתר, בתחומים הבאים:

- מחסור במוסדות ציבור ובשל כך היעדר מענה לתכניות חינוכיות וחברתיות רבות
- הישגים חינוכיים נמוכים מאלה המאפיינים את כלל החברה הערבית בארץ
- היעדרתשתיות מפותחות של אזורי תעשייה ותעסוקה
- היעדרהכנסות עצמיות של הרשויות המקומיות הבדואיות, דבר אשר מונע מהן עצמאות ויציבות כלכלית.
- תשתיות תחבורתיות ירודות. חוסר בתחבורה ציבורית בתוך היישובים ואלהם
- היעדרמסגרות תרבות וספורט אשר עונות על צרכי האוכלוסייה בתוך תחומי היישובים.
- רמת התשתיות ביישובים הבדואים אינה נותנת מענה מספק לצרכי התושבים, והרשויות נדרשות להשקעות מיוחדות בתחומי תכנון ובנין, תשתיות, שירותים ציבוריים ומוסדות ציבור. היעדרמקורות תקציביים עצמאיים ברשויות מחד גיסא וקושי במימוש תקציבים ממשלתיים מאידך משאיר את הרשויות הבדואיות במשבר פיננסי מתמשך. כתוצאה ממשבר זה הן אינן מצליחות ברוב המקרים למלא את תפקידן כלפי התושבים בכל הקשור למתן שירותים.
- לכל 7 המועצות המקומיות הבדואיות הנכללות ביישובי התכנית, מוצמד חשב מלווה על ידי משרד הפנים. מועצות מקומיות אלו מדורגות כולן באשכולות 2 ו-3 בהתאם למדד הכלכלי חברתי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- בשנת 2011 הוחל ביישום תכנית חומש מצומצמת לפיתוח היישובים הבדואים בצפון (בהתאם להחלטת ממשלה מס' 3211 מיום 15.5.2011). תכנית זו הסתיימה בסוף 2015. תכנית זו הייתה מצומצמת בהיקפה (349 מלש"ח לחומש), נתנה מענה חלקי עבור תחומים כגון תשתיות, חינוך, תעסוקה, תחבורה, אך לא נתנה מענה לתחומים נוספים כגון תרבות וספורט, תיירות, חקלאות וביטחון אישי.

בהחלטת המיעוטים ישנם מרכיבים שנותנים מענה גם לצרכים של היישובים הבדואים בצפון. יחד עם זאת, יש צורך במתן מענה נוסף בהתאם למאפיינים והצרכים הייחודיים של יישובי התכנית בתחומים כגון חינוך פורמאלי, תיירות, חקלאות, הגנת סביבה, רווחה, ביטחון, צעירים, מורשת ועוד. קיימת חשיבות לתכנית הוליסטית המפרטת את המענה הכולל ליישובים אלו כפי שהיה נהוג בתכניות פיתוח קודמות. החלטה זו מפרטת את מכלול הפעילויות עבור יישובי התכנית כאשר חלקן נקבע בהחלטת המיעוטים והחלטה זו מוסיפה לגביהן מיקוד בהתאם לצרכי יישובי התכנית ובהתחשב בצרכי כלל אוכלוסיית המיעוטים וחלקן הן פעילויות ייעודיות נוספות ליישובי התכנית בהתאם לצרכיהם המיוחדים לרבות המשך והשלמת ביצוע של תכניות.

יוסבר, כי תכנית הפיתוח המוצעת מיועדת לאוכלוסייה הבדואית בצפון וזאת במובחן מהאוכלוסייה הבדואית בנגב אשר יש לה מאפיינים מיוחדים אחרים ולגביה קיבלה הממשלה את החלטה מס' 3708 מיום 11.9.2011 שכללה מענה בנושאים שונים לאוכלוסייה הבדואית בדרום שאינה נמנית במסגרת יישובי התכנית.

דיוור ותשתיות פיזיות:

הבעיה המרכזית המעכבת את התפתחות יישובי התכנית ואשר משליכה במישרין על חיי התושבים היא חוסר זמינות קרקעות לבנייה, עלויות פיתוח גדולות והיעדר פתרונות ביוב. חוסר זמינות הקרקעות נובעת מקשיים בקידום תכניות תכנון ובנייה וכן כתוצאה מגידול האוכלוסייה ומן העובדה שהבדואים מבקשים לשמור על קהילותיהם ובאופן כללי אינם עוזבים את יישוביהם. מאפיינים חברתיים ותרבותיים אלו משליכים במישרין על הקשיים בהתפתחות היישובים ועל הצורך בסיוע מיוחד להם.

בשל אופיים הטופוגרפי של היישובים הבדואים בצפון, ובשל המורכבות החמולתית במסגרתה רוב היישובים מורכבים ממקבצים של שכונות כאשר כל חמולה חיה בשכונה נפרדת, נדרשים טיפול והשקעה ייחודית במגוון תחומים כגון מוסדות ציבור, בתי ספר, תשתיות תחבורה וכן תחבורה ציבורית. כך למשל היישוב כעביה טבאש ח'ג'אגרה מהווה חיבור של שלושה יישובים קטנים בהם חיות שלוש חמולות, כעביה, טבאש וח'ג'אגרה. מצב דומה נמצא ביישוב בית זרזיר אשר מורכב ממספר חמולות בהן הייב, ע'ריפאת, ע'אדאת, ג'ואמיס ומזאריב. האופי היישובי אשר תואר לעיל מצריך השקעה רבה של משאבים מצד הרשויות המקומיות, אשר ממילא נמצאות במצב כלכלי ירוד בשל היעדר מקורות הכנסה עצמאיים, ובשל כך רמת השירותים לאזרח ביישובים אלה נפגעת עד מאוד. ביום 21.12.2014 קיבלה ממשלת ישראל את החלטה מס' 2365. במסגרת ההחלטה הוחלט על הקמת צוות בראשות הממונה על התקציבים במשרד האוצר, אשר יגבש בתוך 120 ימים מיום קבלת ההחלטה, תכנית לטיפול בסוגיות דיור ביישובי המיעוטים למעט ליישובי הבדואים בדרום. בצוות היו חברים גם נציגי הרשות לפיתוח כלכלי של המגזר הערבי, דרזי והצ'רקסי, משרד המשפטים, משרד הבינוי, רשות מקרקעי ישראל, משרד הפנים, המשרד להגנת הסביבה, רשות המיסים ומשרד התחבורה. הצוות קיים שש ישיבות וכן סיור ביישובי מיעוטים למעט יישובי הבדואים בדרום, נפגש עם גורמים רבים ביישובים אלו, ביניהם חברי כנסת, פעילים מהמגזר השלישי, נציגי רשויות מקומיות, מתכננים, אנשי אקדמיה ועוד.

עם סיום פעילות הוועדה גובש דו"ח אשר הובא לאישור קבינט הדיור. המטרה העיקרית שגיבש הצוות הינה הגדלת היצע הדיור ביישובי מיעוטים על מנת להקל על מצוקת הדיור ביישובים אלו. עוד הוחלט בדו"ח כי הסוגיות התקציביות הכרוכות בנושא זה יקודמו במסגרת הצעת מחליטים העוסקת בסוגיות נוספות הקשורות באוכלוסיית המיעוטים, ובכללם יישובי תכנית זו. לאור האמור גובש פרק הדיור בהחלטת הממשלה לפיתוח כלכלי בחברה הערבית בשנים 2016 - 2020, כך שיתאם את היעדים שנקבעו בדו"ח צוות 120 הימים הן באמצעות שינוי מנגנוני הקצאה, והן באמצעות תוספת תקציבית במסגרת תכנית חומש. במסגרת זו הוחלט כי 20% מסך ההשקעה של משרדי הבינוי, הפקיס, הנגב הגליל, והתרבות, במוסדות ציבור יוקצו ליישובי מיעוטים הן בשכונות חדשות והן בשכונות ותיקות, וכן כי 30% מכספי הקרן לשמירה על השטחים הפתוחים בשלב ראשון ו-20% בהמשך יוקצו לטובת יישובי המיעוטים בכללם יישובי תכנית זו.

לאור זאת שעד כה לא נרקם הסכם גג עם רשות מקומית ביישובי המיעוטים, הוחלט להנחות את אגף התקציבים ומשרד הבינוי לפעול לאיתור רשות מקומית איתה ניתן יהיה לגבש הסכם גג לפי הפרמטרים הקבועים בהחלטות הממשלה בנושא. על מנת להקל על שיווק קרקע למגורים ביישובי המיעוטים, הוחלט להגדיל את סכסוד הפיתוח ביישובי המיעוטים בקרקע של רמ"י בבנייה רוויה בגובה של 55% במקום 50% כנהוג היום.

כן הוחלט, כי צוות היגוי שיוקם יגבש הסכמים אסטרטגיים עם רשויות מקומיות ביישובי המיעוטים, אשר מטרתם לקדם בנייה של שכונות מגורים חדשות בבנייה רוויה בסטנדרט גבוה. על מנת לעשות כן ניתנו לצוות כלים תקציביים ובהם תקצוב תכניות מפורטות, תקצוב תכניות בקרקע מדינה, תקצוב הסדרה, הגדלת תקציב למוסדות ציבור, סכסוד פיתוח, מענק ראש שטח וכד'. בסעיפים 1א, 6ב, 7, 14 לעיל נקבע כי התקציב ליישום סעיפים אלה יוקצה מתוך המסגרת התקציבית של סעיף הדיור (סעיף 7) בהחלטת המיעוטים, כאשר הסכומים הנזכרים בסעיפים הנ"ל נקבעו בהתאם למיפוי צרכים ספציפיים לאוכלוסייה הבדואית בצפון באופן התואם את חלקם היחסי וכן לאחר תיאום עם ועד ראשי הרשויות הערביות. היעדרתכנון מתארי בחלק מיישובי התכנית מהווה חסם עיקרי בפני קידום תכניות לבנייה ופתרון מצוקת הדיור, על כן יפעל מנהל התכנון במסגרת החלטה זו לגיבוש תכניות מתאר חדשות ועדכון קיימות על פי הצרכים העתידיים של יישובי התכנית. רשויות מקומיות:

הרשויות המקומיות מופקדות על אספקת שירותים ציבוריים לתושביהן, לרבות שירותים כגון חינוך ורווחה. בהתאם, איכות השירותים הציבוריים המסופקים לתושב מושפעת במידה רבה מרמת השירות שהוא מקבל מן הרשות המקומית. לכן, קיימת חשיבות רבה להיקף מקורות ההכנסה של הרשות וליכולת הביצוע שלה, לעניין איכות אספקת השירותים הציבוריים המסופקים לאזרחים. בפילוח ההכנסות העצמיות בין הרשויות השונות, ובפרט בהכנסות מארונה שאינה למגורים, קיים פער דרמטי בין רשויות מהמגזר הערבי, ובכללם הרשויות הבדואיות לרשויות מהמגזר היהודי. כך, סך החיוב מארונה שלא למגורים (קרי, ארונה לעסקים) לנפש ברשויות הערביות עומד על כ-15% בלבד מהממוצע הארצי, ובמגזר הבדואי הוא מוערך בפחות מ-10% מהממוצע הארצי. היעדר מקורות הכנסה עצמית של הרשויות הבדואיות בצפון, והישענותם הרבה על תמיכות ממשלתיות פוגעת באיתנות הפיננסית ובחוסן הכלכלי ומביא לפערים משמעותיים בינם לבין שאר הרשויות במדינה. נושא זה משליך על כלל התחומים שבאחריות הרשויות המקומיות וחובתן כלפי תושביהן בתחומים כגון: חינוך, רווחה, פנאי, תשתיות ופיתוח כלכלי. עסקי. בסעיפים 9 ו-11 לעיל נקבע כי התקציב יוקצה מתוך המסגרת התקציבית של סעיף הרשויות המקומיות (סעיף 15) בהחלטת המיעוטים, כאשר הסכומים הנזכרים בסעיפים הנ"ל נקבעו בתיאום עם משרד הפנים ועל פי נוסחת הקצאת תקציב הפיתוח הנהוגה במשרד הפנים.

כמו כן, לאור מצבן של הרשויות המקומיות הבדואיות כמפורט לעיל ניתנו בהחלטה זו תוספות תקציביות ייעודיות להעצמת ההון האנושי ברשויות המקומיות הבדואיות ולחיזוק השותפות בין ולקידום פעילות אזרחית.

תשתיות תחבורה:

קיים פער תשתיתי ניכר בין יישובי מיעוטים, וביתר שאת יישובי תכנית, ליתר היישובים במדינת ישראל. פער זה בא לידי ביטוי בין היתר במספר תאונות הדרכים ביישובי המיעוטים. כ-34% מההרוגים בתאונות דרכים הינם בני מיעוטים, בעוד שחלקם באוכלוסייה עומד על כ-15.3%. קיים חוסר בפיתוח עורקי תחבורה והרחבת עורקים קיימים, בתשתיות לתחבורה הציבורית ובביצוע פרויקטים בטיחותיים.

יישובי התכנית נמצאים בפיגור רב אחרי יישובי המיעוטים האחרים בכל הקשור להכנת תכניות אב לתחבורה ולהקצאת זכויות דרך שייאפשרו ביצוע פרויקטים תחבורתיים. האופן שבו צמחו יישובי הבדואים בצפון בשל המעבר מח"י הנוודות ליישובי הקבע, סגנון הבנייה המאפיין יישובי הבדואים בצפון, התפזרותם על פני שטח מצדיק השקעה מיוחדת ביישובים אלה. בסעיף 16 לעיל נקבע כי התקציב יוקצה מתוך המסגרת התקציבית של סעיף תשתיות ונגישות לתחבורה (סעיף 2) בהחלטת המיעוטים, כאשר הסכום שהוקצה בתכנית מבוסס על סקר צרכים שמשרד התחבורה והבטיחות בדרכים ביצע בכלל יישובי המיעוטים, לרבות יישובי התכנית, והסכומים הנזכרים בסעיף 16 הנ"ל נקבעו בהתאם לסקר באופן התואם את צרכיהם, ובשים לב לחלקם היחסי בצרכים של יישובי התכנית וכן לאחר תיאום עם ועד ראשי הרשויות הערביות.

תחבורה ציבורית:

קיים פער ניכר בשירות התחבורה הציבורית בין יישובי מיעוטים לבין יתר היישובים במדינת ישראל, אשר הולך ונסגר בעקבות מאמצים ממשלתיים בשנים האחרונות. בשנת 2005 ניתן שירות ל-81 יישובי מיעוטים (מתוך 157 יישובים באותו מועד, לרבות 19 לא מוכרים ולא כולל ערים מעורבות) על ידי 3,677 נסיעות אוטובוס ביום חול. בשנת 2011 גדל מספר הנסיעות ב-53% והגיע ל-5,655 נסיעות ביום חול, המשרות 102 יישובים. בשנת 2014 מספר היישובים שלהם ניתן שירות כבר עומד על 138 יישובים. יחד עם זאת, הפער עדיין גדול – רק 7% מתקציב הסובסידיה השנתית מיועד לקווים המשרתים את אוכלוסיית המיעוטים (לא כולל ערים מעורבות), בעוד היא מהווה 15.3% מהאוכלוסייה. פערים אלה גדולים יותר כאשר מדובר ביישובי התכנית בעיקר בשל היעדר תשתיות תחבורתיות בתוך היישובים.

בהתאם מוצע כי הליווי ההוליסטי לפי תכנית זו, יכלול גם ליווי של פעילות משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לקידום הנגישות התחבורתית של יישובי המיעוטים, תוך שימת דגש על הפעילות שתבצע על ידי המשרד לקידום יישובי התכנית.

תיירות:

תחום התיירות ביישובי התכנית לא זכה בעבר לטיפול מספק מצד רשויות המדינה, על אף שקיים בהם פוטנציאל תיירותי גדול המבטא במסורת אירוח בדואית עתיקת ימים, אשר השתרשה ועברה מדור לדור. שימור וקידום מסורת זו מצריך השקעה מצד רשויות המדינה הן בהיבט התשתיתי והן בהיבט השיווקי והפרסומי של פעילויות ופסטיבלים.

בריאות:

מצבם הפיזי של התשתיות הבריאותיות ביישובי התכנית ירוד בהשוואה למצב תשתיות דומות בשאר יישובי המיעוטים וחלקן הגדול דורש שיפוץ ותחזוקה מיידיים. בנוסף הוכרו שנים האחרונות מספר יישובים בדואים קטנים במסגרת המועצות האזוריות אשר נכללים במסגרת תכנית זו ובהם חסרים תשתיות פיזיות, בכללן תחנות לבריאות המשפחה, על כן גובשה תכנית עבודה למתן מענה לצרכים ייחודיים אלה ביישובי התכנית.

חינוך:

לאיכות החינוך ורמת ההשכלה השפעה מהותית על הפיתוח האישי והמקצועי של הפרט, וכיוון שכך, גם על פוטנציאל ההשתכרות שלו. כמו כן, לאיכות מערכת החינוך השפעה מהותית על אפשרויות הניעות (מוביליות) החברתית של תלמידים מרקע כלכלי-חברתי חלש יחסית. נתוני מערכת החינוך והלמ"ס מצביעים על ביצועים נמוכים יחסית של מערכת החינוך ביישובי התכנית מבחינת שיעורי השתתפות והישגים ביועיים, בכל אחד משלבי בית הספר. כך למשל שיעור הזכאים לבגרות במערכת החינוך של יישובי התכנית עמד על 38% בלבד בשנת תשע"ג, רק 24% עמדו בתנאי הסף של המוסדות להשכלה גבוהה, בעוד שיעור הזכאים לתעודת בגרות במערכת החינוך היהודית עומד על 73.5%, והממלכתית הערבית על 54.7% בשנת תשע"ג. (עיבוד הרשות לפיתוח כלכלי של מגזר המיעוטים על נתוני למ"ס אגרגטיביים על יישובי התכנית).

בהתאם לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנת 2013, האוכלוסייה הבדואית בישראל הנה אוכלוסייה צעירה בהשוואה לאוכלוסיות אחרות בישראל: הגיל החציוני של הבדואים הוא 18.4 לעומת 18.9 בקרב המוסלמים, 24.6 אצל הדרוזים, 29 בקרב הנוצרים ו-29.3 במגזר היהודי. שיעור הילדים מתחת לגיל 14 באוכלוסייה הבדואית עמד בשנת 2006 על 56% לעומת 25.6% באוכלוסייה היהודית, 42.3% באוכלוסייה המוסלמית ו-27% באוכלוסייה הנוצרית. על אף האמור, פעולות חינוכיות בלתי פורמאליות מתקיימות במתכונות מצומצמות ביותר, עקב המשבר הכספי ברשויות והמצב הסוציו אקונומי של האוכלוסייה שמתקשה לשלם בעדן. על כן, ניתנה בהחלטה זו תוספת תקציבית ייעודית לתכנית לחינוך פורמאלי ובלתי פורמאלי, בדגש על פעילויות עבור ילדים ונוער בשעות אחר הצהריים, כגון תנועות צופים, חוגי העשרה ופעילות ספורט, מנהיגות נוער וקייטנות קיץ. יצוין כי התקציב המוקצה בהחלטה זו נמוך מהתקציב שהוקצה במסגרת תכנית החומש לאוכלוסייה הבדואית בנגב במסגרת החלטת ממשלה ה-3708 הנ"ל, כאשר רבים מקרב אוכלוסייה זו מתגוררים בכפרים בשלבי הכרה שם תשתיות חינוך כמעט ואינן קיימות.

אזורי התעשייה:

במגזר היהודי ישנן 168 רשויות לעומת 82 במגזר המיעוטים. סך השטח המיועד לתעשייה ומלאכה באזורי תעשייה בדונמים הינו 33,546 דונם ליהודים לעומת 1200 דונם ביישובי מיעוטים, מתוכם רק 80 דונם ביישובי התכנית, דהיינו 96.5% מכלל השטחים המיועדים לתעשייה ומלאכה אינם במגזר המיעוטים ו-3.5% בלבד ביישובי המיעוטים ו-0.02% ביישובי התכנית. מלבד היישובים בית זריר ובועינה מוג'אדת אשר בהם יש אזורי מלאכה, בשאר יישובי התכנית לא קיימים אזורי תעשייה כלל. הדבר מקשה בעיקר על שילוב נשים בדואיות בשוק העבודה.

לאור מצב זה, ניתנו בהחלטה זו תוספת תקציבית ייעודית לפיתוח איזורי תעסוקה, מלאכה ופינוי מטרדים.

תעסוקה:

בהתאם לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שיעור תעסוקת המיעוטים בגילאי 25-64 בשנת 2014 עמד על 74.3% לגברים ערבים לעומת 82.8% לגברים יהודים שאינם חרדים ו-31.5% לנשים ערביות לעומת 80.1% לנשים יהודיות שאינן חרדיות. השכר הממוצע לשנת 2012 של תושבי יישובי התכנית עמד על 5035 ₪, בעוד שהממוצע בארץ עמד על 8971 ₪. בסעיף 19 לעיל נקבע כי התקציב יוקצה מתוך המסגרת התקציבית של סעיף תעסוקה (סעיף 4) בהחלטת המיעוטים, כאשר הסכום נקבע על פי תכנית עבודה שגיבשו הגורמים המקצועיים במשרד הכלכלה בתיאום עם משרד האוצר והמשרד לשוויון חברתי. עידוד יזמות וקידום עסקים:

לאור ניתוח הצרכים ואופי ההתנהלות העסקית של עסקים מהמגזר הבדואי בצפון הוכנה תכנית עבודה מקצועית לצורך עידוד קידום ופיתוח עסקים קטנים ובינוניים באוכלוסיית היעד בשים דגש על הנגשת השירותים הניתנים על ידי הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה עבור עסקים הפועלים ביישובי התכנית.

עוני:

על פי דוח העוני והפערים החברתיים שפרסם המוסד הביטוח לאומי לשנת 2014, שיעור המשפחות העניות (כהגדרת מונח זה בביטוח הלאומי) במשפחות המיעוטים הינו 52.6% לעומת 13.6% אצל האוכלוסייה היהודית. במחוז צפון שיעור המשפחות העניות מקרב האוכלוסייה הערבית עמד על 46.5% בעוד שאצל המשפחות היהודיות השיעור עמד על 15.5% בלבד. יישובי התכנית מצויים במדד סוציו-אקונומי 2-3, הדבר מהווה אינדקסיה למצב כלכלי ירוד בקרב קבוצת היעד.

ביטחון פנים:

הגברת הביטחון האישי, הגנה על הקניין ואכיפת הסדר הציבורי ביישובי התכנית, מהווים נדבך חשוב להגדלת שיעורי התעסוקה ולפיתוח כלכלי. כך, השגת יעדי של המשרד לביטחון פנים יובילו לשיפור באיכות חייהם ובתחושת הביטחון האישי של התושבים ביישובי התכנית לצמיחה ולמיצוי הפוטנציאל הכלכלי והעסקי ביישובים אלו.

שיעור מעורבותם של בני המגזר הערבי בתיקי עבירות האלימות הינו גבוה ביחס לשיעורם באוכלוסייה - מעורבות גבוהה בעבירות האלימות בקרב בני המגזר הערבי מלמדת על רמת פשיעה ואלימות גבוהה ביישובי התכנית ועל הצורך במתן מענה ע"י הקצאת כוח אדם ואמצעים טכנולוגיים שיגבירו וישפרו את השמירה והאכיפה על החוק והסדר ביישובים אלה. יישובי התכנית מאופיינים ברמת אלימות ופשיעה גבוהים יותר משאר יישובי המיעוטים, זאת בשל שיעורי נשירה גבוהים יותר ממערכת החינוך, היעדר מסגרות בלתי פורמליות מספקות ומיעוט אפשרויות התעסוקה בקרבת אותם יישובים.

השכלה גבוהה:

במערכת ההשכלה הגבוהה נרשמים שיעורי השתתפות נמוכים בקרב החברה הבדואית. מספר הסטודנטים הבדואים ביישובי התכנית הלומדים לתואר ראשון במוסדות האקדמיים בישראל עומד על כ-350 בלבד בשנת תשע"ד מתוך 30,969 סטודנטים מקרב אוכלוסיית המיעוטים הלומדים לתואר ראשון לעומת 205,750 סטודנטים יהודים. שיעור זה נמוך משמעותית בהשוואה לחלקם בקבוצת הגיל הרלוונטית (18-29). פעילות הממשלה במסגרת תכנית "אמתאז" אשר החלה לפעול בשנת הלימודים 2014/5 הביאה לשילובם של 90 צעירים בדואים במוסדות להשכלה גבוהה בישראל. כאמור לעיל רק 24% עמדו בבגרות המהווה תנאי הסף של המוסדות להשכלה גבוהה.

מים וביוב:

חלק מיישובי התכנית התאגדו במסגרת התאגידים הקיימים וחלקם טרם התאגדו בשל סיבות תכנוניות. היום כ-30% מהבתים ביישובי התכנית אינם מחוברים לרשת הביוב ועודם משתמשים בבורות ספיגה המהווים מפגע סביבתי ותברואתי גדול. התכנית המוצעת באה

לתת מענה לסוגיה זו באופן מהותי וכמעט מושלם על ידי הסדרת תשתיות הביוב, חיבור כלל הבתים ביישובי התכנית לרשת הביוב, הקמת תחנות שאיבה וחיבור היישובים למתקני טיהור השפכים הסמוכים להם.

הגנת הסביבה:

כיום פועלת ביישוב ביר אל-מכסור יחידה סביבתית אשר עוסקת בחינוך והדרכה להגנה על הסביבה, טיפול בפסולת ובמפגעים סביבתיים, מחזור, אכיפה ופיקוח ובנושא איכות הסביבה. במסגרת זו ניתן מענה חלקי לחלק מיישובי התכנית. בהחלטה זו מוצעת תוספת תקציב ייחודית ליישובי התכנית במטרה לספק מענה הולם לכלל יישובי התכנית.

לסיכום:

על מנת לצמצם פערים אלו ולאפשר ליישובי התכנית עצמאות כלכלית ומסוגלות למתן שירותים נאותה לאזרח, תוך מתן אפשרות לאוכלוסייה הבדואית בצפון לשמור על מאפייניה המיוחדים, מוצע להכיר ביישובי התכנית כאזורי עדיפות לאומית.

נספח מס' 1: יישובי התכנית		
מ. מקומיות	יישוב	סוג יישוב
1	ביר אלמכסור	מ.מ
2	בועינה נג'דאת	מ.מ
3	בסמת טבעון	מ.מ
4	בית זרזיר	מ.מ
5	טובא זנגריה	מ.מ
6	שבלי אום אלע'נם	מ.מ
7	כעביה טבאש חג'אג'רה	מ.מ
מ. אזוריות		
1	אל-בטוף	ואדי אל חמאם
		רומת אל הייב
2	משגב	דמיידה
		ראס אלעין
		ערב אלנעים
		סלאמה
		כמאנה
		חוסנייה
3	עמק יזרעאל	מנשית זבדה
		סואעד חמירה
4	זבולון	אבטין
		ח'וואלד
5	מטה אשר	ערב אל עראמשה

הנוסח המחייב של החלטות הממשלה הינו הנוסח השמור במזכירות הממשלה.
הנוסח המחייב של הצעות חוק ודברי חקיקה המזכירים בהחלטות הינו הנוסח המתפרסם ברשומות.
החלטות תקציביות כפופות לחוק התקציב השנתי.

[משרד ראש הממשלה](#) [מזכירות הממשלה](#) [החלטות הממשלה](#) 2013

תכנית רב שנתית לפיתוח ולהעצמת היישובים הדרוזים ברמת הגולן לשנים 2014 - 2017

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 1052 של הממשלה מיום 15.12.2013
הממשלה ה - 33 בנימין נתניהו

נושא ההחלטה

תכנית רב שנתית לפיתוח ולהעצמת היישובים הדרוזים ברמת הגולן לשנים 2014 - 2017

מחליטים

בהמשך להחלטת הממשלה מס' 2861 מיום 13.2.2011, ולאור המאפיינים הייחודיים של ארבעת היישובים הדרוזים ברמת הגולן: מג'ל' שמש, בוקעאתא, מסעדה ועין קיניא (להלן: "יישובי המטרה"), להפעיל תוכנית רב שנתית לפיתוח ולהעצמת יישובי המטרה בשנים 2014-2017, כדלקמן:

העצמת האוכלוסייה

1. להורות למשרד החינוך להקצות סך של 30 מלש"ח מתקציבו, בפריסה על פני ארבע שנים, לצורך בניית כיתות וגני ילדים ביישובי המטרה, הכל כפוף לנהלים ולקריטריונים של משרד החינוך.
 2. להורות למשרד החינוך לגבש, בתוך 60 יום ובתיאום עם משרד ראש הממשלה, תוכנית לפיתוח החינוך ביישובי המטרה, בהיקף תקציבי של 24 מלש"ח. התוכנית תוכל לתת מענים לכל רצף הגילאים, לרבות הכנה להשכלה גבוהה והשכלת מבוגרים, וכן למסגרות חינוכיות שונות, בכלל זה חינוך בלתי פורמאלי והכשרה מקצועית של עובדי הוראה. מקורות המימון לתוכנית יהיו כדלקמן:
 - א. משרד ראש הממשלה יעביר למשרד החינוך סך של 12 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים;
 - ב. משרד החינוך יקצה לתוכנית סך של 12 מלש"ח מתקציבו, בפריסה על פני ארבע שנים.
 3. להורות למשרד ראש הממשלה, משרד הכלכלה ומשרד הרווחה והשירותים החברתיים למנות צוות משותף אשר יבחן וימליץ על תכנית לקידום התעסוקה ביישובי המטרה בהיקף תקציבי של עד 3 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים. משרד ראש הממשלה יקצה סך של עד 3 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים למטרה זו.
 4. להורות למשרד הרווחה והשירותים החברתיים לפעול להקמה ולשיקום של מוסדות רווחה ביישובי המטרה בהיקף כספי של 10 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים, מהמקורות הבאים:
 - א. משרד ראש הממשלה יעביר למשרד הרווחה והשירותים החברתיים סך של 6 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים.
 - ב. משרד הרווחה והשירותים החברתיים יקצה 4 מלש"ח מתקציבו, בפריסה על ארבע שנים. יודגש כי התקציב האמור מיועד לפיתוח תשתיות בלבד. תקציב הפעילות לשירותים חברתיים יינתן במסגרת ההקצאה התקציבית השוטפת של משרד הרווחה והשירותים החברתיים.
 5. להורות למשרד הבריאות, בתיאום ובשיתוף משרד הרווחה והשירותים החברתיים ומשרד הבינוי והשיכון, כפי שימצא לנכון משרד הבריאות, לגבש תוכנית לשדרוג או להקמה של מבני בריאות לשימוש תושבי יישובי המטרה בהיקף כספי של 2 מלש"ח. לצורך כך, יעביר משרד ראש הממשלה למשרד הבריאות סך של 2 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים.
- העצמת היישובים והרשויות המקומיות
6. משרד הפנים ישלים הכנת תכנית מתאר לכל יישובי המטרה. לשם כך יקצה משרד הפנים סך של עד 8 מלש"ח מתקציבו, בפריסה על פני ארבע שנים.
 7. משרד הפנים יגבש תכנית לפיתוח יישובי המטרה וכן תכנית להקמת ולאחזקת מבני דת ביישובי המטרה. ליישום סעיף זה יוקצה סך של 10.4 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים, מהמקורות הבאים:
 - א. משרד ראש הממשלה יעביר למשרד הפנים סך של 4 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים.
 - ב. משרד הפנים יקצה ישירות ליישובי המטרה סך של 6.4 מלש"ח מתוך תקציב הפיתוח המוקצים להם, בפריסה על פני ארבע שנים.

8. להורות למשרד הבינוי והשיכון, בשיתוף הרשויות המקומיות של יישובי המטרה, להשלים הכנת תכניות מפורטות בקרקע פרטית ובקרקע מדינה, לרבות, במידת הצורך, תכניות איחוד וחלוקה, ולקדם את הליכי אישורן בכפוף לכל דין. לצורך פעילות זו יוקצה סך של 8 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים, מהמקורות הבאים:

א. משרד ראש הממשלה יעביר למשרד הבינוי והשיכון סך של 5 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים.

ב. משרד הבינוי והשיכון יקצה לתוכנית סך של 3 מלש"ח מתקציבו, בפריסה על פני ארבע שנים.

9. להורות למשרד הבינוי והשיכון להכין תוכנית להקמה ולשיקום מבני ציבור ולשיקום שכונות ותיקות בהתאם לקריטריונים הקיימים במשרד הבינוי והשיכון ביישובי המטרה, בהיקף כספי של 12 מלש"ח, בפריסה, על פני ארבע שנים. לצורך כך, יעביר משרד ראש הממשלה למשרד הבינוי והשיכון סך של 12 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים.

10. להורות למשרד התחבורה והבטיחות בדרכים לגבש בתוך 60 יום תוכנית לשיפור ולפיתוח התשתיות התחבורתיות, העירוניות והבין עירוניות, אל ובתוך יישובי המטרה, בהיקף כולל של 80 מלש"ח מתקציבו.

11. להורות למשרד הכלכלה לשדרג את אזור התעשייה הקיים של מגדל שמס בהתאם לקריטריונים המקצועיים של המשרד. היקף ההשקעה יעמוד על 10 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים, מהמקורות הבאים:

א. משרד ראש הממשלה יעביר למשרד הכלכלה סך של 8 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים.

ב. משרד הכלכלה יקצה 2 מלש"ח מתקציבו, בפריסה על פני ארבע שנים.

12. להורות למשרד התיירות לגבש תוכנית לפיתוח התיירות ביישובי המטרה, בהיקף של 12 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים מהמקורות הבאים:

א. משרד ראש הממשלה יעביר למשרד התיירות 4 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים.

ב. משרד התיירות יקצה 8 מלש"ח מתקציבו, בפריסה על פני ארבע שנים.
ניהול התוכנית

13. משרדי הממשלה והגופים השונים השותפים לתוכנית זו יתאמו עם משרד ראש הממשלה את תכניות העבודה הקשורות לתוכנית זו בתחילת כל שנת עבודה, וכן בכל עת שייעשה שינוי בתוכנית אלו במהלך תקופת התוכנית. תקציבי משרד ראש הממשלה יועברו למשרדים השונים בהתאם לביצוע בפועל ולאחר העברת דוחות ביצוע חתומים על ידי חשבי המשרדים והסמכות המקצועית במשרדים השונים למשרד ראש הממשלה. משרד ראש הממשלה רשאי להורות על העברת תקציב ממשרד ראש הממשלה למשרדים אחרים בין גגות, בהתאם להתקדמות המשרדים בביצוע תכניות העבודה, ובכפוף לכל דין.

14. משרד האוצר יקצה למשרד ראש הממשלה תקציב תוספתי בסך 56 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים, למימון חלקו של משרד ראש הממשלה בתוכנית.

15. משרד האוצר יפתח תקנות תקציביות ייעודיות בספרי התקציבים של משרדי הממשלה השונים, ככל הניתן, לטובת המטרות הקבועות בתוכנית זו. הסטות תקציביות של כספים בתקנות אלו יעשו לפי החלטת משרד ראש הממשלה ובכפוף לכל דין.

16. פריסת תקציב ההוצאה לפי שנים בהחלטה זו תבוצע לפי האמור בהחלטה. משרד ממשלתי ראשי, בפרויקט פיתוח המחייבים זאת, להתחייב על סכום העולה על התקציב השנתי המתקצב לו בקשר לתוכנית, וזאת בהסכמת אגף התקציבים במשרד האוצר ובתיאום עם משרד ראש הממשלה.

17. תקציב התוכנית אינו מהווה חלופה לכל תקציב אחר שהוקצה על-ידי משרדי הממשלה לטובת אוכלוסיית המיעוטים בכלל ואוכלוסיית יישובי המטרה בפרט.

עדיפות לאומית

בהתאם לפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן: "החוק"), בנושא אזורי עדיפות לאומית, השיקול המרכזי שביסוד החלטה זו הוא הצורך בצמצום פערים בין האזור או היישוב לבין אזורים או יישובים אחרים או בין קבוצות אוכלוסייה תושבות האזור או היישוב לבין קבוצות אוכלוסייה אחרות, זאת כאמור בסעיף 151(ב) (5) לחוק.

בשנים האחרונות הפעילה הממשלה שורת תכניות לפיתוח ולהעצמת יישובי המיעוטים. במסגרת זו, אישרה הממשלה ביום 13.2.2011 את החלטה מס' 2861 בעניין תוכנית רב שנתית לפיתוח ולהעצמת יישובים במגזר הדרוזי והצ'רקסי. היישובים הדרוזים ברמת הגולן - מגדל שמס, מסעדה, עין קיניא ובוקעתא - לא נכללו בהחלטה זו עקב הנסיבות המיוחדות של יישוביהם, אשר ביקשו בעבר להיבדל גם מיתר האוכלוסייה הדרוזית בישראל ולא היו מעוניינים להיכלל במסגרת החלטות קודמות שיועדו לאוכלוסייה הדרוזית.

תוכנית זו היא התוכנית הייעודית הראשונה ליישובי הדרוזים ברמת הגולן, המתאפשרת בעקבות נכונותן של הרשויות המקומיות להיכלל בתוכנית פיתוח מתאימה. הנימוקים שביסוד החלטה 2861 בדבר ההכרה ביישובי הדרוזים כיישובים בעלי עדיפות לאומית יפים, בהתאמות הרלוונטיות, גם לעניין החלטה זו.

לאוכלוסייה הדרוזית בכלל, ולאוכלוסייה הדרוזית ברמת הגולן בפרט, מאפיינים ייחודיים המבחינים בינה לבין יתר מגזרי האוכלוסייה בישראל: האוכלוסייה הדרוזית חיה בקהילות סגורות השומרות על תרבותן הייחודית, תוך התבדלות משאר האוכלוסייה, לרבות אוכלוסיית המיעוטים. בשל נסיבות היסטוריות ובעקבות הרדיפות מהן סבלה בעבר, התיישבה האוכלוסייה הדרוזית באזורים מרוחקים ומבודדים, אשר הנגישות אליהם קשה. ככלל, בני הקהילה נשארים לגור בתוך כפריהם מתחתנים בתוך הקהילה, ולא עוברים למקומות אחרים, מחשש לשלמות ולהשרדות הקהילה.

בשנת 1957 הוכרה העדה הדרוזית בישראל כעדה נבדלת הזכאית להקים מוסדות עדתיים עצמאיים, ובכלל זה בית דין דתי עצמאי. בהחלטת הממשלה מס' 2861 מיום 13.2.2011, פורטו נתוני יישובי המגזר הדרוזי במישור החברתי-כלכלי ובמישור התכנוני והמוניציפאלי, וכן פערים בתחום החינוך, ונמצא כי מכלול הנסיבות המייחדות את המגזר הדרוזי, על מאפייניו המובחנים, הביאו ליצירת פערים מובנים בין היישובים הדרוזים ותושביהם לבין יתר היישובים במדינת ישראל בכלל, לרבות אלו שהוגדרו כאזורי עדיפות לאומית בהחלטה מס' 1060 מיום 13.12.2009, שעניינה הכרזה על יישובים אזוריים כבעלי עדיפות לאומית, שהייתה תקפה באותו מועד.

יצוין כי תוקפה של החלטה 1060 פג בינתיים, וביום 4.8.2013 אישרה הממשלה את החלטה מס' 667 במסגרתה קבעה אזוריים ויישובים כאזורי עדיפות לאומית לשנים 2013-2017 (עד ליום 31.7.2017). לענייננו, יובהר כי כל היישובים הדרוזים נשאו החלטה זו כלולים בהחלטה 667.

בהחלטה זו הממשלה מחליטה לייחד את היישובים הדרוזים ברמת הגולן מתוך כלל אזורי העדיפות הלאומית, שמקבעו בהחלטת ממשלה מס' 667, בדומה לנעשה בהחלטה מס' 2861 ומנימוקים דומים, ולקבוע להם תוכנית פיתוח לשנים 2014-2017, וזאת אף מעבר לתקופה שמקבעה לעניין אזורי עדיפות לאומית כפי שהוגדרו בהחלטה מס' 667. תקופת התוכנית הנדונה נקבעה באופן שמיועד לאפשר השלמת פרויקטי תכנון ופיתוח במסגרת תקופת התוכנית.

להלן פירוט הנתונים הנוספים, מעבר לאלו שבהחלטה מס' 2861, הנוגעים לעניין:

מאפיינים חברתיים-כלכליים

בהתאם לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, נכון לסוף שנת 2011, מנתה האוכלוסייה הדרוזית ברמת הגולן כ-21,000 איש. בהתאם לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 99% מהתושבים בארבעת היישובים הדרוזים ברמת הגולן הם בני העדה הדרוזית. 85% מהמשפחות הדרוזיות הן בעלות מבנה מסורתי.

האוכלוסייה הדרוזית בישראל הינה אוכלוסייה צעירה בהשוואה לאוכלוסייה היהודית בישראל: הגיל החציון של הדרוזים הוא 24.6 לעומת 29.3 במגזר היהודי.

הרשויות המקומיות הדרוזיות ברמת הגולן מדורגות כולן באשכול 2 (מתוך 10) בהתאם למדד הכלכלי חברתי (לעומת ממוצע של 2.9 בשאר היישובים הדרוזים בישראל) וכן באשכול 2 (מתוך 10) בהתאם למדד הפריפריאליות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

עוד יצוין כי שיעור האנשים עם מוגבלות בקרב בני מיעוטים ובכללם דרוזים, בישראל הוא כ-26%, כמו כן, אחוז האנשים עם מוגבלות חמורה עומד על 14%, לעומת 5% באוכלוסייה היהודית. החברה הדרוזית בגולן מאופיינת במיעוט שירותים ובמחסור במענה לצורכי האוכלוסייה. על כן, יש צורך בפיתוח שירותים נגשים ובמידת הצורך מותאמים תרבותית לאוכלוסיות אלה, על מנת לאפשר שילוב אנשים עם מוגבלות בקהילה ובשוק התעסוקה.

מאפיינים תכנוניים ומוניציפאליים

הבעיות המרכזיות המעכבות את התפתחות היישובים ואשר משליכות במישורן על חיי התושבים הן: היעדר תכנון לטווח ארוך לפיתוח היישובים, חוסר זמינות קרקעות לבניה, עלויות פיתוח גבוהות מהרגיל והיעדר פתרונות לביוב. יצוין כי שיעור המתגוררים, פר יחידת דיור, ביישובים הדרוזים ברמת הגולן עומד על 4.92 נפשות ליחידת דיור, לעומת 4.36 בשאר היישובים הדרוזים בישראל.

פערים בתחום החינוך והתעסוקה

מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנת 2011 עולה כי 63% מהשכירים בארבעת היישובים הדרוזים בגולן, משתכרים פחות ממחצית השכר הממוצע במשק. זאת, לעומת שיעור של 51.4% בשאר היישובים הדרוזים בישראל. עוד עולה מנתוני הלמ"ס לשנת 2011 (המעודכנים ביותר שפורסמו בפילוח יישובים נכון למועד קבלת החלטה זו) כי השכר הממוצע בארבעת היישובים הדרוזים בגולן עומד על 3,834 ש"ח, לעומת 5,257 ש"ח בשאר היישובים הדרוזים בישראל.

יש לציין שכל ארבעת היישובים מוגדרים על ידי הלמ"ס כמאד פריפריאליים וריחוקם ממרכזי תעסוקה ומערים גדולות, מקשה על תושבי היישובים הללו למצוא תעסוקה והולמת את כישוריהם.

אחוז הזכאים לתעודות בגרות בשנת 2012 עמד על 63% במגזר הדרוזי- צ'רקסי לעומת 66% במגזר היהודי ו-48% במגזר הערבי, אך בארבעת היישובים הדרוזים ברמת הגולן אחוז הבגרות נע בין 49.7% במגדל שמש ל-62% במסעדה. יש לציין שהעלייה שנרשמה בשנים האחרונות בשיעור הזכאות לבגרות במגזר הדרוזי, נובעת, בין השאר, מההשקעות הרבות בתוכניות הממשלה מס' 412 מיום 16.8.2006 - 2861 מיום 13.2.2011.

תוקף ההחלטה

מכלול הנסיבות המייחדות את יישובי הדרוזים ברמת הגולן, והמאפיינים המובחנים של מגזר זה, כמפורט לעיל, הביאו ליצירת פערים מובנים בין היישובים האלה ותושביהם לבין יתר היישובים במדינת ישראל בכלל, ובכלל זה אלו שהוגדרו כאזורי עדיפות לאומית בהחלטת ממשלה מס' 667.

יובהר כי מצב היישובים, ובפרט בהיבטים התכנוניים והפיזיים, מחייב תכנית שמותאמת לצרכיהם הייחודיים והשקעת חלק ניכר של המשאבים בתחומים אלו. רכיבי הסיוע הקבועים בהחלטה זו נקבעו בהתאם ובהלימה לצרכי היישובים ולנסיבות העניין. לאור האמור לעיל, ועל מנת לצמצם פערים אלו, תוך מתן אפשרות לאוכלוסייה הדרוזית לשמור על מאפייניה המיוחדים, מוצע להכריז על ארבעת היישובים הדרוזים ברמת הגולן: מגדל שמש, בוקעתא, מסעדה, ועין קיניא, כיישובים בעדיפות לאומית, לעניין החלטה זו והסיוע הניתן במסגרתה, לשנים 2014-2017.

הנוסח המחייב של החלטות הממשלה הינו הנוסח השמור במזכירות הממשלה.
הנוסח המחייב של הצעות חוק ודברי חקיקה המכירים בהחלטות הינו הנוסח המתפרסם ברשומות.
החלטות תקציביות כפופות לחוק התקציב השנתי.